

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

**Politicoog
Kris Deschouwer
over de jongste
gemeenteraadsverkiezingen**

**Provincie
maakt werk van
sociale huisvesting**

**Met de mountainbike
door het Himalaya-gebergte**

**FiguranDten
Regisseur Joost Wynant
'De laatste zomer' is
klaar voor de zalen**

Cohousing
Terug naar de warme
leefgemeenschap van vroeger

Luc Deconinck (l) en Eddy Frans

Luc Deconinck, voorzitter van vzw 'de Rand', pleitte op de feestzitting van tien jaar vzw 'de Rand' in het Vlaams parlement onverbloemd voor een open, wervend en positief beleid voor de Vlaamse rand 'dat mensen begeistert en waar mensen zich door aangetrokken voelen'.

TEKST Guido Fonteyn | FOTO vzw 'de Rand'

Tien jaar vzw 'de Rand'

'Voluit voor een positieve identiteit'

Voor de gelegenheid zat de zaal *De Schelp* afgeladen vol, met als eregasten gewezen minister-president Luc Van den Brande en mevrouw De Moor, de weduwe van de vorige voorzitter, André De Moor.

Tom Troch, gedeputeerde van de provincie Vlaams-Brabant en bevoegd voor het Vlaamse karakter, omschreef de doelstelling van de jarige vzw: 'Anderstaligen in onze provincie, zowel nieuwkomers als mensen die hier al lang wonen, Nederlands leren en laten gebruiken, en dit niet alleen in situaties waar dit verplicht is, maar ook in de vrijetijdsbesteding, bij het winkelen of sporten, en op de arbeidsmarkt.'

Goed bestuur

Vlaams minister Frank Vandenbroucke die bevoegd is voor de rand, zei dat goed bestuur en Vlaams bestuur samengaan. 'Het al dan niet kennen van het Nederlands is niet enkel van belang voor het Nederlandstalig karakter van de rand, maar ook voor de ontplooiingskansen van de anderstalige zelf. Er bestaat immers een groeiende groep van anderstaligen die kansen missen omdat ze geen Nederlands kennen.' De minister zei daarbij dat het aanbod om Nederlands te leren niet tot een eenmalig aanbod voor nieuwkomers mag worden beperkt, maar dat 'alle anderstaligen in de rand op verschillende momenten aangesproken en gemotiveerd moeten worden om Nederlands te leren.' Verder beloofde de minister meer steun voor anderstalige ondertiteling op Ring-tv en bracht hij in herinnering dat *RandKrant* nu in de volledige Vlaamse rand wordt verspreid.

Naar de toespraak van Luc Van den Brande, gewezen Vlaams minister-president, werd met belangstelling uitgekeken. De vzw 'de Rand'

werd immers onder zijn beleid opgericht. De toevoorders werden niet teleurgesteld. Van den Brande zei onder meer dat de druk van een uitdeinende grootstad op het omringende randgebied een universeel fenomeen is, kenmerkend voor alle grootsteden in Europa en in de wereld. 'Er is geen rand zonder centrum en omgekeerd.' De Vlaamse rand blijft ook een aandachtspunt van strategisch belang, zowel politiek en economisch als logistiek en demografisch. 'Het Vlaamse randgebied telt bijna 400.000 inwoners met ruim 40.000 anderstaligen en is na de Antwerpse agglomeratie een van de kernregio's in Vlaanderen. Dat de Vlaamse rand Brussel 'omzoomt', moet worden beschouwd als een meerwaarde', aldus Luc Van den Brande die ook nog de oprichting voorstelde van een kennis- en documentatiecentrum over de rand, waar bestaande kennis kan worden bijeengebracht en waar in een Europees kader onderzoek kan worden verricht naar problemen zoals taaldiversiteit e.a.

'Ongerust'

Luc Deconinck herinnerde eraan dat de organisatie groeide uit de gemeenschapscentra in de faciliteitengemeenten, maar dat geleidelijk aan de werking in de brede Vlaamse rand vorm begint te krijgen dankzij de inzet van 56 professionele medewerkers en tientallen vrijwilligers. Hij zei dat enkele beleidsdomeinen hem zorgen baren, zoals het uitblijven van de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde. 'Deze belofte blijft integraal overeind, en daar zullen wij op toezien.' Deconinck zei dat hij zich toch ongerust begon te voelen i.v.m. een aantal verklaringen over de uitbreiding van Brussel. 'Dergelijke verklaringen ondermijnen het beleid voor de Vlaamse rand.' Tenslotte hield hij zijn pleidooi voor een positieve identiteit, om af te stappen

van een te defensieve houding in de Vlaamse rand rond Brussel. Nadien mocht Eddy Frans, algemeen directeur van vzw 'de Rand', het fotoboek *Rand in Zicht* voorstellen en de eerste exemplaren ervan uitdelen. Ook de burgemeesters en/of schepenen van de negentien randgemeenten gingen met een boek én een dvd over hun gemeente naar huis. □

Le vzw 'de Rand' a dix ans

Le vzw 'de Rand' a fêté son dixième anniversaire en organisant une séance agrémentée de discours au Parlement flamand. Tom Troch, député de la province du Brabant flamand, a décrit l'objectif du vzw: 'Apprendre et faire parler le néerlandais par les allochtones de notre province, tant les nouveaux venus que ceux qui y habitent déjà depuis longtemps'. Le ministre flamand Frank Vandenbroucke, compétent pour le Vlaamse rand, a déclaré que le fait de connaître ou non le néerlandais n'est pas seulement important pour le caractère néerlandophone du Vlaamse rand, mais aussi pour les chances d'épanouissement de l'allochtone. Luc Van den Brande, ancien ministre-président de Flandre, a souligné l'importance politique, économique, logistique et démographique de la région et le fait que le Vlaamse rand 'borde' Bruxelles doit être perçu comme une plus-value. Enfin, le président Luc Deconinck a plaidé pour l'abandon d'une attitude défensive dans le Vlaamse rand et le choix d'un 'projet identitaire' positif.

inhoud

maart 2007 | nr. 03

04 **Politicoog Kris Deschouwer over de jongste gemeenteraadsverkiezingen**
Politicoog Kris Deschouwer van de vub maakte een analyse van de jongste gemeente- en provincieraadsverkiezingen in het arrondissement Halle-Vilvoorde en vergeleek die met de resultaten van de gemeenteraadsverkiezingen sinds 1976.

12 **Anderstaligen kiezen resoluut voor Nederlands**
Na tien jaar directeur te zijn geweest van het Audiovisueel Centrum cvo (AVC CVO) in Meise, heeft Luc Ooms de fakkel volledig doorgegeven aan Ria Cauchie. Samen kijken ze nog eens terug én vooruit.

08 **Provincie maakt werk van sociale huisvesting**
Op een oud militair domein op de grens tussen Relegem en Zellik worden binnenkort 80 nieuwe sociale woningen gebouwd. De klemtoon ligt op betaalbare, energiezuinige en duurzame woningen.

22 **Terug naar de warme leefgemeenschap van vroeger**
Initiatiefnemer Luk Jonckheere uit Beersel licht het eerste Belgische cohousingproject toe.

10 **FiguranDten**
De jonge regisseur Joost Wynant (26) heeft net de laatste hand gelegd aan zijn allereerste langspeelfilm. 'De laatste zomer' is volledig gedraaid in Loonbeek, Huldenberg, Overijse en Leefdaal.

26 **Vier seizoenen natuur in de rand (3)**

29 **Met de mountainbike door het Himalaya-gebergte**

en ook nog...

- 06 Van Asse tot Zaventem
- 24 Zonder omwegen
- 25 Van huizen en tuinen
- 28 RestauranDt
- 30 Tussen hemel en aarde
- 32 Gemengde gevoelens

'Honden en katten mogen niet meer in de winkel verkocht worden.'

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren ten behoeve van de bewoners van de Vlaamse rand rond Brussel en is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofredactie** Henry Coenjaarts | **Eindredactie en coördinatie** Marjan Van Hecke | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Patrick De Spiegelaere, Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Illustratie** Floris De Smedt | **Druk** A. De Cuyper-Robberecht, Zele | **Redactieadres** Witherendreef 1, 3090 Jezus-eik/Overijse, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Randuit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Kris Deschouwer

De positie van de Franstalige partijen in de Vlaamse rand rond Brussel verdient voorzichtige nuancering. Uit de jongste gemeente- en provincieraadsverkiezingen kan niet worden afgeleid dat de Franstalige vertegenwoordiging in de rand massaal oprukt. Het gaat veeleer om schommelingen en tendensen die de politici niettemin ter harte moeten nemen bij het uitstippelen van hun beleid. Voor de faciliteitengemeenten liggen de kaarten anders.

TEKST Johan Cuppens

FOTO'S Filip Claessens en Patrick De Spiegelaere

© FC

Politicooloog Kris Deschouwer over de jongste gemeenteraadsverkiezingen

‘In Halle-Vilvoorde is een stille integratie van Franstaligen bezig’

Tot die conclusie komt politicooloog Kris Deschouwer van de Vrije Universiteit Brussel. Samen met onderzoekster Fanny Wille van de vakgroep Politieke Wetenschappen van de vub publiceerde hij afgelopen november in het tijdschrift *Samenleving en Politiek* een analyse van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 8 oktober l.l. in de Vlaamse rand rond Brussel waarbij veel aandacht ging naar de ontwikkelingen in de zes faciliteitengemeenten. In een gesprek met *RandKrant* licht Deschouwer de bevindingen toe.

Ruime aanpak

Kris Deschouwer: ‘Het onderzoek vertrekt vanuit de vaststelling dat zowel Nederlands-

taligen als Franstaligen ervan overtuigd zijn dat er steeds meer stemmen worden uitgebracht op Franstalige partijen in de Vlaamse rand. Beide groepen trekken daar uiteraard andere conclusies uit. Voor de Franstaligen geeft het aanleiding om te pleiten voor de ratificering van het taalminderhedenverdrag of de aanhechting van de faciliteitengemeenten bij Brussel, terwijl de Nederlandstaligen aanvoeren dat maatregelen nodig zijn om het Nederlandstalig karakter van het gebied veilig te stellen. De gemeenteraadsverkiezingen leren echter dat het geloof in een toename van het aantal Franstalige stemmen op dat niveau alvast niet klopt.’

Hoe hebt u die invloed gemeten?

‘Het onderzoek slaat op de gemeenteraads-

verkiezingen sinds 1976, de eerste na de grote fusiebeweging en omvat alle 35 gemeenten van het arrondissement Halle-Vilvoorde die samen goed zijn voor ruim 420.000 stemmen. Het gebied is dus ruimer dan wat in de Vlaamse beleidsnota’s de ‘Vlaamse rand’ wordt genoemd, omdat we dan ook konden vergelijken met de provincieraadsverkiezingen en met de verkiezingen voor het Vlaams parlement. Het gaat om de gemeenten waar de inwoners bij de federale en Europese verkiezingen ook mogen stemmen op de lijsten die in het niet-gesplitste kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde (BHV) door de Franstalige partijen worden ingediend. De precisering is belangrijk als algemeen kader en als toetssteen. Bij federale of Europese verkiezingen kunnen de inwoners stemmen

voor politieke Franstalige zwaargewichten uit partijen die alle ideologische stromingen vertegenwoordigen. Bij gemeenteraadsverkiezingen, provincieraadsverkiezingen en verkiezingen voor het Vlaams parlement is dat niet het geval. Daar krijgen de kiezers weliswaar een gevarieerd partijpolitiek aanbod, maar vaak ook een lijst die in eerste instantie taaletnisch is en meestal Union Francophone wordt genoemd. Die lijsten mobiliseren rond taalaangheerigheid en vormen in zekere zin de 'harde kern' van de electorale Franstaligheid in Halle-Vilvoorde. In het onderzoek hebben we naast die geprofileerde lijsten ook de tweetalige lijsten geteld. Die ruime aanpak was er om zeker te spelen en om zeker niets over het hoofd te zien. Op basis van die uitgangspunten hebben we vastgesteld dat de gemeenteraadsverkiezingen in het arrondissement Halle-Vilvoorde geen duidelijke stijging van het percentage stemmen voor Franstalige partijen laten zien. Dat is toch wel verbazend, omdat er in die dertig jaar flink wat migratie vanuit Brussel naar de rand is geweest.'

De zes en de rest

Geldt die vaststelling voor heel het Vlaamse gebied rond het Brussels Hoofdstedelijk Gewest?
'Neen, er moet een fundamenteel onderscheid worden gemaakt tussen de faciliteitengemeenten en de rest van Halle-Vilvoorde. In de faciliteitengemeenten ligt het aantal Franstalige stemmen spectaculair hoger dan elders én dat aantal neemt elke keer toe. In de rest van het arrondissement is veeleer sprake van schommelingen en niet van een stijgende of neerwaartse trend. In de faciliteitengemeenten scoren de Franstalige partijen tussen 65,7 (Sint-Genesius-Rode) en 88,1 procent (Drogenbos). Het gemiddelde voor de zes is 75,8 procent, opvallend meer dan de 60,8 procent dertig jaar geleden. Hier is dus sprake van een spectaculaire vooruitgang. Voor de rest van het arrondissement lag het resultaat voor de Franstalige partijen in 2006 op 14,1 procent, of 0,6 procent lager dan in

1976, maar wel hoger dan in 2000. Als we die resultaten toetsen aan de uitslagen bij de verkiezingen voor het Vlaams parlement of voor de provincie Vlaams-Brabant, komen we tot vergelijkbare resultaten. In die verkiezingen kunnen de Franstaligen alleen stemmen voor de taaletnische Union Francophone die nooit hoger scoorde dan 13,6 procent. Dat cijfer is belangrijk, omdat het een stuk lager ligt dan de ruim 20 % die de Franstalige partijen in Halle-Vilvoorde halen bij parlementsverkiezingen of Europese verkiezingen. Indien het ideologische aanbod gereduceerd wordt tot alleen maar de taalidentiteit, haken veel Franstaligen klaarblijkelijk af omdat ze niet op die manier electoraal gemobiliseerd willen worden.

Correct redeneren

Uw bevindingen hebben her en der kritiek uitgelokt. Bart Laeremans (Vlaams Belang) verwijst bijvoorbeeld naar Beersel, Sint-Pieters-Leeuw en Tervuren waar de Franstalige partijen de kaap van de 20 % hebben overschreden en dat een gemeente als Zaventem daar maar net onder blijft. Volgens hem moeten we ons geen rad voor ogen laten draaien en doen alsof er niets aan de hand is.

'Die hoge scores in sommige gemeenten zijn juist, en maken uiteraard deel uit van het algemene beeld dat we hebben geschetst. Het komt er vooral op aan dat je correct blijft redeneren. Om verkiezingsuitslagen doorheen de tijd te vergelijken, moet je telkens eenzelfde verzameling van gemeenten nemen – wij namen alle gemeenten van Halle-Vilvoorde – en niet telkens een andere groep gemeenten waarmee je natuurlijk gemakkelijker je gelijk kunt aantonen. Als de noemer voortdurend verandert, krijg je nooit correcte vergelijkingen en ben je bezig met natte-vinger-werk. Ik wil met veel plezier discussiëren over de conclusies uit onze analyse en over de werkwijze of over mogelijke alternatieven. Dat helpt onze kennis vooruit. Tegen beschuldigingen dat ik een verborgen agenda zou hebben, of wil aantonen dat het

kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde niet gesplitst hoeft te worden, kan ik mij natuurlijk niet verdedigen. Ik kan alleen zeggen dat ik dit kleine onderzoek uit nieuwsgierigheid heb gevoerd en gepubliceerd omdat een tijdschrift vroeg of ik interessant materiaal had over de recente gemeenteraadsverkiezingen.'

Stille integratie

VLD-kamerlid Luk Van Biesen uit Kraainem is het grosso modo eens met uw analyse. Maar om het tij te keren in de faciliteitengemeenten moet absoluut werk worden gemaakt van de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde. Volgens hem zullen de Franstaligen zich alleen integreren als door de splitsing van BHV de band met de Brusselse Franstalige partijen zal zijn doorgesneden. Deelt u die zienswijze?

'Neen. De percentages stemmen voor Franstalige en tweetalige lijsten bij de gemeenteraadsverkiezingen zullen ook de percentages zijn in een gesplitste kieskring. Kijk maar naar de score van Union Francophone bij verkiezingen voor het Vlaamse parlement. Er is zonder meer een harde kern Franstaligen die zich graag op die Franstaligheid laat mobiliseren, en er is een groep voor wie die Franstaligheid niet de eerste drijfveer is bij het uitbrengen van een stem. De uitlatingen van Vlaams minister-president Yves Leterme over de onwil om Nederlands te leren, heeft vooral bij die mensen kwaad bloed gezet. In de gemeenten zonder faciliteiten in Halle-Vilvoorde is een stille integratie bezig, die niet bestaat in het laten varen van de eigen moedertaal, maar in het aanvaarden dat de officiële taal van de regio het Nederlands is. Beide groepen vragen misschien wel om een gedifferentieerd beleid van de Vlaamse regering in de rand. Op die harde kern heeft het beleid allicht weinig of geen vat. Het moet zich wel – en best zonder confronterende woorden – richten op de groep die zich wil integreren en die tot dusver een beetje verwaarloosd is.' □

Le politicologue Kris Deschouwer commente les récentes élections communales

Le politicologue Kris Deschouwer de la Vrije Universiteit Brussel a fait une analyse des récentes élections communales et provinciales. Il estime que les résultats ne permettent pas de déduire que la représentation francophone dans le Vlaamse rand a augmenté de manière considérable, certainement pas en comparaison avec les résultats des élections communales depuis 1976. Deschouwer constate néanmoins que le nombre des voix francophones dans les communes à facilités est nettement plus élevé que dans les autres communes de Halle-Vilvoorde et que leur nombre augmente chaque fois. Selon Kris Deschouwer, cela doit s'expliquer par le fait que ce sont surtout les communes à facilités qui comptent un noyau dur de francophones, qui se mobilisent aisément pour la francophonie. Par contre, dans les communes sans facilités à Halle-Vilvoorde, on observe une intégration tranquille des francophones, qui ne consiste pas à abandonner sa propre langue maternelle, mais à accepter que la langue officielle de la région est le néerlandais.

© PDS

Van Asse tot Zaventem

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

Verkeersenquête

GRIMBERGEN Het Verkeersplatform van Grimbergen wil de verkeersproblemen van de gemeente in kaart brengen en houdt daarom een enquête bij de bevolking. 'De vragenlijst peilt naar alle problemen die voetgangers, fietsers, mindervaliden en autobestuurders in Grimbergen ervaren op het vlak van veiligheid en bereikbaarheid', legt coördinator Paul Hermans uit. 'We willen de inwoners de kans geven om hun verzoeken te uiten. Grimbergen is de voorbije jaren geëvolueerd van een vrij rustig dorp naar een gemeente met heel wat doorgaand verkeer en files. We willen weten waar de inwoners van Grimbergen van wakker liggen.

Dat is niet alleen voor ons, maar ook voor de beleidsmakers belangrijke informatie. Met de resultaten van de enquête willen we naar het gemeentebestuur stappen en vragen om structurele oplossingen.' Het Verkeersplatform Grimbergen hoopt in de toekomst meer betrokken te worden bij het verkeersbeleid in de gemeente. 'We vragen daarom aan het gemeentebestuur om een vertegenwoordiger van ons Verkeersplatform in de verkeerscommissie te laten zetelen. Zo willen we de politiek dichterbij de mensen brengen', aldus Paul Hermans.

TD

Hoe fit is Asse?

ASSE Het gemeentebestuur van Asse lanceert in samenwerking met drie fitnesscentra in de gemeente de campagne 'Hoe fit is Asse?'. De drie centra willen op een maand tijd de fysieke conditie van de gemiddelde Assenaar in kaart brengen. 'Iedere Assenaar kan tegen een gunsttarief inschrijven in één van de drie centra en er een maand lang twee keer per week onder begeleiding fitnessen. Eerst wordt een test afgenomen en daarna krijgt elke deelnemer een individueel aangepast begeleidingsprogramma', vertelt sportfunctionaris

Lander Van Droogenbroeck. De fitnesscentra houden de conditietesten en Body Mass Index (BMI) van alle deelnemers bij en vergelijken die cijfers met de resultaten na een maand fitnessen. 'De bedoeling is dat je al na een maand een positieve invloed ervaart op je gezondheid. We willen met de campagne de Assenaren aanzetten tot meer lichaamsbeweging. Steeds meer mensen beseffen dat sporten goed is voor de gezondheid. Wij willen ze een duwtje in de rug geven.'

TD

Everest zonder Grenzen

DILBEEK Eind deze maand vertrekt Marjolein De Bruycker uit Dilbeek op expeditie naar de Mount Everest. De 26-jarige ontwikkelingshulpster wil met haar beklimming van de 8.850 meter hoge berg geld inzamelen voor Artsen zonder Grenzen. 'Klimmen is een van mijn grote passies', vertelt Marjolein. 'Deze expeditie bereid ik al lang voor. Ik doe de beklimming ten voordele van Artsen zonder Grenzen omdat die organisatie me erg nauw aan het hart ligt. De expeditie kost handvol geld en dus wil ik ook zeker zijn dat de ingezamelde centen goed terecht komen. Het is niet makkelijk om geldschieters te vinden, maar dankzij sponsors als AS Adventure en The North Face kan ik mijn droom hopelijk waarmaken.'

TD

Wie de expeditie van Marjolein De Bruycker naar de Mount Everest wil steunen, kan storten op het rekeningnummer 000-0001018-48 van Artsen zonder Grenzen met vermelding 'Everest zonder grenzen'. Meer informatie vindt u op www.everestzondergrenzen.be.

Provincie steunt carnaval

VLAAMS-BRABANT De provincie Vlaams-Brabant geeft een subsidie van 6.500 euro aan de koepelvereniging 'Carnaval in Vlaams-Brabant'. Onlangs lanceerde de vereniging een nieuwe affiche en de website www.carnavalinvlaamsbrabant.be met daarop de data van de carnavalsoptochten in 2007. 'Carnaval is een eigentijds volksfeest met een authentiek karakter en een lange traditie', meent Tom Troch, gedeputeerde voor cultuur. 'Carnaval is een gebeuren dat alle lagen van de bevolking aanspreekt. Gezien cultuurparticipatie een van de speerpunten van mijn beleid is en carnaval daar zeker toe bijdraagt, krijgt het de ondersteuning van de provincie.'

TD

Voor meer informatie over carnaval in Vlaams-Brabant, kunt u terecht op www.carnavalinvlaamsbrabant.be.

Vijfduizend Bodegemnaren

SINT-MARTENS-BODEGEM De Bodegemse Kulturele Werkgemeenschap pakt uit met een nieuw boek over de geschiedenis van de Dilbeekse deelgemeente Sint-Martens-Bodegem. De nieuwe uitgave kreeg de titel *Vijfduizend Bodegemnaren*. Auteur Peter Van Rossem dook de voorbije maanden de gemeentelijke en parochiale archieven in die de periode van 1665 tot 1880 beslaan, op zoek naar interessante informatie over Bodegem. 'Ik heb vooral geprobeerd het verhaal te vertellen van de man en de vrouw in de straat. De adel en de

clerus maakten maar een heel klein deel van de bevolking uit, dus dat was niet erg representatief. Aan de hand van de informatie die ik verzamelde, kon ik de levens reconstrueren van de 'gewone' Bodegemnaren', aldus Peter Van Rossem. Doorheen het boek staan foto's van heel wat Bodegemnaren uit de periode 1880 tot 1940.

TD

Het boek *Vijfduizend Bodegemnaren* kunt u bestellen via 02-582 16 09 en kost 30 euro.

De Muse in de steigers

DROGENBOS De verbouwingswerken aan de oude conciërgewoning naast het Felix De Boeckmuseum in de Kuikenstraat in Drogenbos zijn eindelijk van start gegaan. 'Hier komt het nieuw gemeenschapscentrum de Muse', legt administratief medewerkster Patricia Motten uit. 'Op de eerste verdieping van het huis komt een kleine vergaderruimte en een keuken, en op de bovenste verdieping zal een grote vergaderzaal worden ingericht.' In tegenstelling tot de zes andere gemeenschaps-

centra van vzw 'de Rand', zullen in het gemeenschapscentrum van Drogenbos geen culturele voorstellingen plaatsvinden. 'Het aanbod is groot genoeg in de regio. De Muse zal vooral een ontmoetingsplek zijn voor de vijftien verenigingen van Drogenbos. Zij hebben een centrum als dit echt hard nodig', besluit Patricia Motten. Als alles volgens plan verloopt, moet het nieuwe gemeenschapscentrum begin juli de deuren openen.

TD

© KM

© KM

Oud Nieuws

Een koningszoon die brouwer werd

SINT-ULRIKS-KAPELLE Om te brouwen heeft men drie ingrediënten nodig: water, graan en hop. Die waren in de Vlaamse rand in ruime mate aanwezig: de Zenne, tarwe die goed gedijd op de leemgronden en hop waarvan de teelt in Brabant helaas teloor is gegaan. Door de ruime beschikbaarheid van tarwe in West-Brabant ontstond Lambik.

Lambik werd al in de 16de eeuw gebrouwen. In 1559 noemde ontvanger Le Mercier van de stadsrekening van Halle dat niemand een bierbeslag mocht aanmaken zonder er 6 razieren tarwe en 10 razieren gerst aan toe te voegen. Die verhouding van 37,5 % tarwe en de rest gerst wordt nog altijd door de brouwers van Lambik gerespecteerd. Om de bitterheid in hun brouwsel tegen te gaan, gebruiken ze overjaarse hop. De gisting van Lambik gebeurt in een open koelbak en de vergisting in houten tonnen in plaats van roestvrije stalen tanks. Wie in een unieke omgeving wil zien hoe Lambik wordt gebrouwen, moet maar eens een uitstapje maken naar brouwerij Girardin in Sint-Ulriks-Kapelle (Dilbeek). De brouwerij ligt op de top van de Lindenberg en is omgeven door velden. De brouwzaal ligt rechts van de hoeve en het woonhuis. In 1845 waren de gebouwen eigendom van een edelman, wiens pachter de brouwerij zou zijn gestart. Onderzoek wees echter uit dat hier al in 1835 een brouwerij van een zekere Petrus Steps stond, maar misschien werd er toen nog geen Geuze en Lambik gebrouwen. De familie Girardin-Smet kocht ze over in 1882. Maar wat heeft dit te maken met 'Een koningszoon die brouwer werd'?

De eerste Girardin die in Sint-Ulriks-Kapelle bier brouwde, was Franciscus Alexius Girardin (°1847). De familietraditie zegt dat hij de natuurlijke zoon was van koning Leopold I. Of dit waar is, kan moeilijk gecontroleerd worden. Feit is dat zijn afstammelingen inderdaad sprekend gelijken op de Coburgs. Toen een van de kleinzonen van Franciscus Girardin in de Nieuwstraat in Brussel wandelde, keken de voetgangers om en fluisterden: 'Heb je het gezien? Koning Leopold die hier loopt!'

Na zijn huwelijk met Maria Elisabeth Coleta Smet in 1874 in Brussegem, vestigde Frans Alex Girardin zich in Sint-Kwintens-Lennik. Pas in 1882 verhuisde dit echtpaar naar Sint-Ulriks-Kapelle nadat ze van de erven Joanna Catharina Janssens een pachthof met brouwerij hadden gekocht. Brouwer Frans Girardin deed gouden zaken en werd later burgemeester van Sint-Ulriks-Kapelle, net als zijn zoon Jan Baptist die hem in de brouwerij opvolgde.

Jaak Ockeleij

Op een oud militair domein op de grens tussen Relegem en Zellik worden binnenkort 80 nieuwe sociale woningen gebouwd, waarvan twee derden sociale huurwoningen en een derde sociale koopwoningen. De klemtoon ligt op betaalbare, energiezuinige en duurzame woningen. De provincie Vlaams-Brabant nam het initiatief voor dit modelproject en wil het verwezenlijken in samenwerking met de Vlaamse Gemeenschap en de bouwmaatschappij Providentia. Het masterplan ligt klaar. Het hele project moet binnen de ambtstermijn van het nieuwe provinciebestuur zijn gerealiseerd onder verantwoordelijkheid van gedeputeerde Jean-Pol Olbrechts.

TEKST Gerard Hautekeur | FOTO's Kris Mouchaers

Provincie maakt werk van sociale huisvesting

Modelproject voor 80 sociale woningen

Het nieuwe sociaal woonproject komt op de site van het Provinciaal Instituut voor Vorming en Opleiding (PIVO) dat eigendom is van de provincie. Naast de vroegere loodsen van de kazerne, die nu worden gebruikt voor de opleiding van brandweer en politie, ligt een weide van 3 ha groot waarop de 80 nieuwe sociale woningen zullen worden gebouwd. Tom Raes, hoofd van de provinciale dienst huisvesting en grondbeleid, aarzelt niet om dit als een vernieuwend pilootproject van de provincie Vlaams-Brabant te betitelen en daar zijn volgens hem meerdere redenen voor. 'De provincie speelt in dit dossier een vooraanstaande rol. Ze beperkt zich niet tot de traditionele rol van Sinterklaas, door het verstrekken van subsidies aan gemeenten, ocmw's of intercommunales, die het project dan naar eigen goeddunken uitvoeren. Integendeel, voor de PIVO site gaat de provincie een heel stuk verder: ze neemt zelf het initiatief en doet een beroep op de Vlaamse Maatschappij voor Sociale Woningen (VMSW) en de sociale bouwmaatschappij Providentia om onder welbepaalde voorwaarden het sociaal woonproject te realiseren. De VMSW (de vroegere Vlaamse Huisvestingsmaatschappij) zal de aanleg van het openbaar domein en van de wegen voor haar rekening nemen, terwijl Providentia de woningen gaat bouwen en die nadien zal verhuren of verkopen.'

Betaalbare kwaliteit

'De provincie Vlaams-Brabant stelt een aantal basisprincipes voorop', aldus Tom Raes. 'Het moet in de eerste plaats gaan om betaalbare sociale woningen want dat is een grote leemte en een pijnpunt in Vlaams-Brabant. In onze provincie zijn er amper 3 procent sociale woningen, tegen 6 procent in de rest van Vlaanderen. Bovendien zijn er in onze provincie nog altijd gemeenten zonder sociale woningen. Vandaar dat het provinciebestuur in zijn beleidsnota voorrang geeft aan sociale woningbouw. Omdat de provincie op de PIVO site in Relegem eigenaar is van de bouwgrond kan ze de huur- en de verkoopprijs drukken. Met de bouwmaatschappij sluiten we een erfpachtovereenkomst. De grond blijft dus eigendom van de provincie en wordt door Providentia niet doorgerekend in de huurprijs. Bij de verkoop van de sociale koopwoningen door Providentia zal de provincie het bijhorende bouwperceel verkopen tegen veel gunstiger voorwaarden dan de gangbare prijzen in Vlaams-Brabant. Van bij de start willen we de kwaliteit van dit sociaal woonproject waarborgen. De provincie is daarom niet in zee gegaan met een bevriend architect en er is evenmin aan de bouwmaatschappij Providentia gevraagd om er een aan te duiden. We gaven de voorkeur aan een open oproep in binnen- en buitenland via de Vlaamse bouwmeester. Er is een selectie gemaakt uit vijf bureaus en de keuze van de jury is uiteindelijk gevallen op het Gentse ontwerpbureau *Fris in*

het Landschap dat voor de PIVO site samenwerkt met twee jonge architecten Van Geystelen-Thys. *Fris in het Landschap* heeft oog voor een goede kwaliteit van de woonomgeving en sluit volgens het rapport van de jury het best aan bij doelstellingen van ons project. Positief is ook dat twee nog vrij jonge architecten de kans krijgen om een woonproject op zo'n grote schaal te realiseren.

Huizen met groene daken

'We mikken niet alleen op betaalbare, maar vooral ook op duurzame woningen', vervolgt Tom Raes. 'Een eerste aspect van duurzaamheid is een goede verhouding tussen prijs en kwaliteit. In het verleden leverden bouwmaatschappijen vaak goedkope woningen, die ze tegen een lage prijs verhuurden. Het perverse neveneffect was evenwel dat de factuur voor het energieverbruik uit de pan rees omdat de woningen slecht of onvoldoende waren geïsoleerd. De energiekosten werden dus afgewenteld op de huurder. Op de PIVO site in Relegem kiezen we resoluut voor energiezuinige woningen. De provincie wil ten behoeve daarvan alle mogelijke energiebesparende maatregelen integreren in het project en desnoods zelf actief op zoek gaan naar bijkomende middelen, zoals Europese projectsubsidies. In dit duurzame bouwproject combineren we de principes van energiebesparing en ecologie. Zo krijgen de huizen onder meer groene daken, die zorgen voor een betere isolatie en die het regenwater

Op deze weide zullen 80 nieuwe sociale woningen worden gebouwd.

Tom Raes

op oud militair domein

gedeeltelijk absorberen voor het in het oppervlaktewater terecht komt.

In het ontwerp van *Fris in het Landschap* worden de woningen ingeplant in een parklandschap. In dat concept zijn water en de wa-

zaamheid houdt voor de provincie eveneens in dat je bij het bouwen zuinig omspringt met de open ruimte. Door de woningen te schranken en te stapelen, draagt de ontwerper bij tot woonverdichting of concentratie,

verfijnd', aldus Tom Raes. De realisatie van dit project zal uiteraard nog wat voeten in de aarde hebben, gelet op de omvang, de veelheid van partners op verschillende beleidsniveaus, de onvermijdelijke, trage administratieve procedures en de beschikbare budgetten op Vlaams niveau. Toch maakt de provincie zich sterk dat de woningen verhuurd en verkocht zullen zijn tegen eind 2012, dus nog binnen de ambtstermijn van het nieuw gekozen provinciebestuur.

Terzijde stipt Tom Raes nog aan dat voor het hele (ex-militaire) domein momenteel wordt gewerkt aan een ruimtelijk uitvoeringsplan. Een deel van de vroegere militaire loodsen wordt gebruikt voor de opleiding van brandweer en politie van het PIVO, andere loodsen worden verhuurd en dienen onder meer als opslagplaats. De loodsen die liggen op de grens tussen de PIVO site en het woongebied krijgen een nieuwe bestemming binnen het ruimtelijk uitvoeringsplan. Het is een belangrijke schakel in de herwaardering en herbestemming van het vroegere militaire domein. □

Info

Voor meer informatie over het sociaal woonproject kunnen belangstellenden terecht bij Greet Steeman en Kristoff Aesseloos, dienst huisvesting en grondbeleid, provincie Vlaams-Brabant, 016-26 73 54 of wonen@vlaamsbrabant.be

'In onze provincie zijn er amper 3 procent sociale woningen tegen 6 procent in de rest van Vlaanderen'

terhuishouding een centraal gegeven. Het systeem van afwatering is daarvan een concreet voorbeeld: de open grachten, de moerasvegetatie, de wilgen en een waterbassin binnen het domein vangen het water op voor het in de waterlopen terecht komt. In combinatie met de aanleg van een buurtplein en een speelterrein maakt de aanwezigheid van water de woonomgeving extra aantrekkelijk voor spelende kinderen. Ecologie en natuurbehoud gaan hand in hand. Vanuit die filosofie behouden we op het terrein natuurlijk de hoogstammige bomen die er al staan en worden nieuwe bomen aangeplant die de woningen op het terrein als het ware omarmen. Het zal het effect van een groene gordel ongetwijfeld versterken', aldus Tom Raes.

Vanuit het oogpunt van duurzaamheid heeft de provincie ook aandacht voor het aspect aanpasbaar bouwen. 'Als lichamelijk gehandicapten of ouderen hier een woning willen betrekken, kan die met minimale ingrepen worden heringericht om aan hun behoeften tegemoet te komen', zegt Tom Raes. 'Duur-

die maximaal de open ruimte vrijwaart. We voorzien in de nieuwe woonwijk drie clusters van rijwoningen en twee volumes gestapelde woningen.'

Luisteren naar buurtbewoners

'In het kader van een goed nabuurschap hecht de provincie veel belang aan de communicatie met de omwonenden over het op stapel staande bouwproject', benadrukt Tom Raes. 'De geplande gemeenschappelijke voorzieningen in het sociaal woonproject (zoals het buurtplein en de buurtweide) zijn ook interessant voor de omwonenden. We hielden al twee informatievergaderingen; een eerste bij de aanstelling van het ontwerp bureau *Fris in het Landschap*. Op de tweede bijeenkomst van eind november vorig jaar gaven de provincie en de ontwerpers uitgebreid toelichting bij het bouwproject aan de hand van een tentoonstelling en een maquette. Daar kwamen 85 omwonenden op af, wat een groot succes genoemd mag worden. Op basis van hun vragen, opmerkingen en suggesties wordt het masterplan nu

‘De laatste zomer’ Eerste langspeelfilm van Joost Wynant is klaar

De jonge regisseur Joost Wynant (26) heeft net de laatste hand gelegd aan zijn allereerste langspeelfilm. ‘De laatste zomer is’ klaar voor de confrontatie met pers en publiek. ‘Ik ben opgegroeid in Loonbeek bij Huldenberg en heb me altijd voorgenomen om ooit in die streek te filmen. Het is er zo mooi dat ik ervan opkijk dat niet meer filmmakers er gebruik van maken.’ Wynants eersteling is volledig gedraaid in Loonbeek, Huldenberg, Overijse en Leefdaal.

TEKST Ines Minten | FOTO Patrick De Spiegelaere

In 2005 studeerde Joost Wynant af aan het Rits. Met de kortfilm die hij als eindwerk maakte, viel hij meteen in de prijzen. ‘Ik heb de Wildcard van het Vlaams Audiovisueel Fonds en de Canvasprijs gewonnen.’ Van Canvas kreeg de jonge filmmaker een bedrag van 50.000 euro, dat hij mocht gebruiken om een nieuwe kortfilm te maken. Regisseur Frank Van Passel kwam als coach uit de lucht vallen. ‘Ik was ontzettend blij met zijn telefoontje. Ik bewonder zijn werk erg en wou dolgraag met hem samenwerken.’ Het tweetal kreeg gelijktijdig het idee om in plaats van een nieuwe kortfilm te maken, het scenario van het eindwerk uit te werken tot een heuse langspeelfilm. Vanaf dat moment ging de bal aan het rollen. Joost Wynant kreeg nog nauwelijks de tijd om zich af te vragen waar hij aan begonnen was. ‘Het was een helse job. Mijn eerste film, heel weinig geld voor zo’n onderneming en akelig weinig tijd. Eigenlijk was het gekkenwerk, maar we hebben er ons toch vol enthousiasme aangezet.’ En het resultaat is er. ‘De laatste zomer’ wordt in maart voorgesteld op een aantal festivals en komt in juni in de grote zalen.

Jonge ploeg

‘Precies omdat we het met zo weinig middelen moesten stellen, hebben we met een superjonge ploeg gewerkt. We vonden het idee om kansen te creëren voor jonge mensen zo leuk dat we die lijn dan maar helemaal hebben doorgetrokken’, legt Joost Wynant uit. ‘Op de set was er niemand ouder dan 28. De acteurs zijn jong, onbekend, maar leveren uitmuntend werk. Hetzelfde met de muziek. We hebben groepen gekozen die heel goed bezig zijn, maar nog net niet zijn doorgebroken. Al dat jonge geweld samen maakte het soms wat moeilijk. Veel ervaring om op terug te vallen, had niemand. Maar het geeft het hele project wel iets fris dat je met een doorgewinterde ploeg nooit zou bereiken.’ Filmen in zijn thuisstreek bleek niet alleen een goede artistieke keuze, maar bood daarnaast ook een paar praktische voordelen. ‘Mijn broers speelden kookploeg. Hun keuken was een tent in de tuin van mijn ouders. Het decormateriaal stond opgeslagen in de garage. Mijn oude kamer hebben we omgevormd tot hotel voor de acteurs. Zo hebben we allerlei kosten kunnen uitsparen die sowieso niet van ons budget af konden. Ook contacten voor figuratie waren snel gelegd en toestemming om op specifieke locaties te filmen, was snel gevraagd – ik wist zo bij wie ik daarvoor terecht moest.’

voor de zalen

Het keurslijf van het dorp

De film gaat over vier vrienden die op de drempel van hun laatste jaar middelbaar onderwijs staan. 'Mochten ze niet in hetzelfde dorp zijn opgegroeid, dan waren ze waarschijnlijk nooit zo dik met elkaar geweest. Je kunt zo voorspellen dat ze na dat laatste jaar elk hun eigen weg zullen gaan en dat ze elkaar wat uit het oog zullen verliezen. De verschillen in hun karakters komen pas goed tot uiting als er een meisje in het spel komt. Om hun uiteenlopende interpretaties van de liefde en hoe je daar mee omgaat, draait de film.' Autobiografisch is 'De laatste zomer' absoluut niet. 'Maar uiteraard zitten er een aantal elementen in die verwijzen naar mijn eigen jeugd. Eén van mijn personages rookt haar eerste joint op de plek waar ik de mijne vroeger heb gerookt. Ze maken een kampvuur op de plaats waar mijn vrienden en ik hele zomers lang elke avond zaten. Dat maakte het voor mij natuurlijk extra prettig.' De jongeren uit de film voelen zich opgesloten in het dorp waar ze wonen. Het enige wat ze willen is daar zo snel mogelijk wegraken. 'Ook heel logisch op die leeftijd', vindt Joost Wynant. 'Wij wilden als tieners ook dolgraag uitgaan en zo, maar niemand had al een rijbewijs en een bus passeerde er niet in Loonbeek. We vonden het er soms vreselijk. Het verandert pas als je eenmaal volwassen bent en effectief uit je streek bent weggetrokken. Nu woon ik in Gent, de stad waar mijn vriendin vandaan komt. Je hebt er een fantastisch cultureel aanbod. Ik ga veel naar theater, film en concerten. Ik ga en sta waar ik wil, kom overal. Maar sinds ik in de stad woon, besef ik pas goed hoe verwend we in Loonbeek waren wat natuur en groen betreft. Als ik er twee weken niet ben geweest, begin ik het echt te missen. Mijn ouderlijk huis ligt vlakbij een gigantisch bos. Zodra ik kan, trek ik er met de hond op uit. Maar al die dingen zijn voor tieners natuurlijk nog niet belangrijk.'

Vroege roeping

Joost Wynant weet al heel lang dat films maken zijn ding is. 'Toen ik 14 was, heb ik me met een aantal vrienden aan mijn eerste langspeelfilm gezet. Hij duurde twee uur en we hebben hem gemonteerd op twee videorecorders. Daarna hadden we de smaak te pakken. We zijn filmpjes blijven maken. Veel van die mensen zijn later ook effectief in de filmwereld terechtgekomen en hebben dan ook een plaats gekregen op de set. In de figuratie van 'De laatste zomer' zie je boven-

dien dezelfde gezichten opduiken als in onze oude tienerfilmpjes – heel grappig.' Joost Wynant heeft zelf ook al wat acteervaring opgedaan, zowel in film als op de planken. 'Eigenlijk komt het maken voor mij op de eerste plaats, maar zelf spelen vind ik toch ook erg verslavend. Door de drukte rond mijn film heb ik nauwelijks tijd gehad om zelf te acteren en dat begint nu toch weer serieus te kriebelen. Het plezier bij acteren en registreren ligt op een heel ander vlak. Voor een acteur is het heerlijk om op de set te staan. Je wordt er echt in de watten gelegd. Je hebt de verantwoordelijkheid voor je rol, maar zolang je daarin het beste van jezelf geeft, is alles in orde. Als regisseur haal ik mijn plezier vooral uit de voorbereiding: het schrijven en repeteren; en uit de montage achteraf. Op de set zelf is alles immens hectisch. Er kunnen 101 dingen mislopen, die hebben allemaal gevolgen, en je draagt er allemaal verantwoordelijkheid voor.'

Onvervangbare leerschool

Veel zal er nu van afhangen hoe de film op de festivals ontvangen wordt en wat erover in de pers verschijnt. 'Hoe beter hij het daar doet, hoe rooskleuriger zijn toekomst zal zijn', legt Joost Wynant uit. 'Het is nu dus nog even afwachten. De film is in een razend tempo gedraaid, dus een echt cinefiele publiek zal hier en daar misschien struikelen over een schoonheidsfoutje. Dat is sowieso niet te vermijden met de tijd en het beperkte budget die wij beschikbaar hadden. Maar ik ben ervan overtuigd dat de charme van de film heel wat harten zal doen smelten. Het is een warme prent geworden, die een ruim publiek zeker kan aanspreken. Ik ben er zelf in elk ge-

val erg trots op omdat hiermee mijn eerste filmdroom alvast is uitgekomen. Mijn eerste langspeelfilm komt in de grote zalen terwijl ik tenslotte nog maar 26 ben. Ik heb het afgelopen jaar meer dan eens de armen in de lucht geslagen en gedacht: 'Kan dit wel?!' Ik ben dus ontzettend opgelucht dat het gelukt is. De film ligt klaar. Ik ben Frank Van Passel en de andere mensen van Caviar (het productiehuis dat 'De laatste zomer' onder zijn hoede heeft – IM) ontzettend dankbaar voor alle steun die ze me gegeven hebben. Als kersvers regisseur – en zeker met zo'n jonge ploeg – begin je van nul. Ze hebben me artistiek honderd procent mijn gang laten gaan, maar als ik technische of logistieke vragen had, kon ik altijd bij hen terecht. De film is in minder dan een jaar volledig gerealiseerd. Het is een waanzinnige periode voor me geweest, maar de leerschool die ik in die tijd heb doorlopen, is goud waard. Ik wist al lang dat film mijn toekomst was, maar nu ben ik nog meer in mijn overtuiging gesterkt. Dit is wat ik wil', en hij voegt er lachend aan toe: 'Ik zou trouwens niet weten wat ik anders moet.' De eerstkomende maanden wil Joost Wynant vooral even uitblazen en kijken hoe zijn geesteskind het doet. Toch sluimeren er alweer nieuwe projecten. 'Ik ga in elk geval een film draaien voor een theaterstuk en een muziekclip maken. Er zit ook alweer een groot plan in mijn hoofd voor een volgende film. Daarvoor moet ik echter eerst mijn spaarpot weer wat laten aandikken, want die is al sinds mijn kortfilm helemaal leeg. Ik hoop op subsidies voor volgend jaar en anders wordt het uitkijken naar een andere manier om de huur betaald te krijgen.' □

Erster Langspielfilm von Joost Wynant ist reif für die Kinos

Im Jahre 2005 absolvierte Joost Wynant (26) sein Studium am RITS, der Hochschule für audiovisuelle und dramatische Künste und Technik in Brüssel. Der Kurzfilm, den er als Abschlussarbeit produzierte, wurde sofort mit einem Preis ausgezeichnet, und er erhielt 50.000 Euro, um einen neuen Kurzfilm zu drehen. Zusammen mit seinem Betreuer, Frank Van Passel, entschloss er sich dazu, seine Abschlussarbeit zu einem Langspielfilm weiter auszuarbeiten. 'Es war eine höllische Arbeit. Mein erster Film, wenig Geld und furchtbar wenig Zeit.' Der ganze Film 'Der letzte Sommer' wurde gedreht in Huldenberg, Overijse und Leefdaal, d.h. in der Gegend, wo Joost aufgewachsen ist. Er arbeitete mit einem jungen Team und hat versucht, die Kosten möglichst viel in Grenzen zu halten. 'Meine Brüder haben in einem Zelt im Garten meiner Eltern gekocht, und mein altes Zimmer haben wir zu einem Hotel für die Filmschauspieler umgebaut.' Der Film ist ab Juni in den großen Kinos zu sehen.

lige ouders beter te leren communiceren met de school: ze moeten de agenda kunnen lezen, het oudercontact kunnen voorbereiden, brieven kunnen lezen en beantwoorden, enzovoort.'

Onaangename verrassing

Luc Ooms heeft onder zijn directeurschap het aantal cursisten van het AVC CVO zien verdubbelen, maar vreesde samen met de nieuwe directeur Ria Cauchie dat het op stapel staande decreet dat het volwassenenonderwijs regelt die gestage groei wel eens een halt zou kunnen toeroepen. 'Op dit moment is NT2 gratis voor de eerste en de tweede richtgraad, maar volgens het nieuwe decreet zullen alle studenten, dus ook die van NT2, één euro per lesuur moeten betalen. Voor de meest intensieve cursus kan dat bedrag oplopen tot 480 euro per jaar! Alleen voor leefloners en mensen met een inburgeringscontract blijft het gratis, maar wie vrijwillig Nederlands wil volgen, moet de volle pot betalen. Wij houden ons hart vast voor de gevolgen van de prijsverhoging; veel mensen zullen alleszins onaangenaam verrast zijn als ze zich komen inschrijven.' □

Anderstaligen kiezen resoluut voor Nederlands

Na tien jaar directeur te zijn geweest van het Audiovisueel Centrum CVO (AVC CVO) in Meise, heeft Luc Ooms de fakkel volledig doorgegeven aan Ria Cauchie. Ooms was de tweede directeur van het AVC CVO en heeft op die tien jaar tijd veel zaken veranderd. Het aantal cursisten voor Nederlands Tweede Taal (NT2) is zowat verdubbeld tot meer dan duizend, dat voor informatica zelfs verdrievoudigd. Voor RandKrant blikt Luc Ooms samen met Ria Cauchie nog eens terug én vooruit.

TEKST Klaartje Van Rompaey | FOTO Kris Mouchaers

In het AVC CVO in Meise en in de twee afdelingen in Jette (de Erasmus Hogeschool en het gemeenschapscentrum Essegem) volgen op dit moment ongeveer 4000 cursisten les. 'We geven opleidingen in drie richtingen', vertelt Luc Ooms. 'Ten eerste is er onze taalafdeling, waarin naast Nederlands ook tal van vreemde talen worden aangeleerd. Daarnaast is er onze informatica-afdeling en ten slotte hebben we ook een zestal klassen kleding.' Het systeem van de opleidingen is ondertussen grondig geëvolueerd: van uitsluitend lineair naar modulair. 'Vroeger konden onze cursisten zich alleen in het begin van het schooljaar inschrijven waarna ze een heel jaar les volgden. Nu is alles opgedeeld in modules. De informaticaopleiding is bijvoorbeeld opgesplitst in semesters: elk semester beginnen er nieuwe modules. En voor bepaalde cursussen Nederlands zijn er zelfs tot acht instapmomenten per jaar.'

Ander profiel

Maar niet alleen het opleidingssysteem ziet er volledig anders uit dan tien jaar geleden, ook het profiel van de doorsnee cursist Nederlands is grondig veranderd, stellen Ooms en Cauchie vast. 'Tien jaar geleden werden de taallessen Nederlands, die toen

vooral 's avonds werden georganiseerd, bijna uitsluitend gevolgd door Franstaligen. Maar er is een enorme verschuiving ontstaan van Franstalige Belgen naar anderstalige buitenlanders. Die laatste groep vormt nu de overgrote meerderheid en de cursisten volgen vooral de intensieve dagcursussen. De Franstalige huisvrouw die Nederlands wil leren om zich hier in het verenigingsleven te kunnen storten, is dus een uitzondering geworden. De meeste cursisten Nederlands volgen die cursus omdat hun kinderen school lopen in het Nederlands of omdat ze merken dat de kennis van het Nederlands nodig is om te solliciteren.'

Een minderheid van de cursisten komt uit Meise zelf. 'We mikken bewust op de hele Vlaamse rand én Brussel, vandaar ook de strategische ligging van onze twee vestigingsplaatsen in Jette. We willen echt een aaneensluitend rekruteringsgebied bedienen.' Het AVC CVO probeert ook buiten de grenzen van de eigen centra te treden, vooral met het cursusaanbod Nederlands Tweede Taal. 'We geven nu ook cursussen NT2 in Zellik in samenwerking met het OCMW en in Wemmel en Jette organiseren we in samenspraak met lokale scholen het project *School en Ouders*. Daarbij is het de bedoeling om andersta-

Non-native speakers clamouring to learn Dutch

After heading the Audiovisual Centre CVO (AVC CVO) in Meise for 10 years now, Luc Ooms has decided to pass on the torch to Ria Cauchie. Ooms reports that the number of people studying Dutch as a Second Language has doubled, to top the 1,000 mark. The AVC CVO in Meise and the two sections in Jette now have 4000 people studying a language, computer engineering or dressmaking. Most of the people studying Dutch are non-nationals living in the Vlaamse rand and Brussels. They are keen to learn the language because their children are in a Dutch-language school or they realise they need Dutch if they want to land a job. As part of the AVC CVO School and Parents scheme in Wemmel and Jette, parents whose first language is not Dutch are also learning how to communicate more effectively with school staff.

AGENDA

RANDEUIT

van 4 maart
t.e.m. 4 april

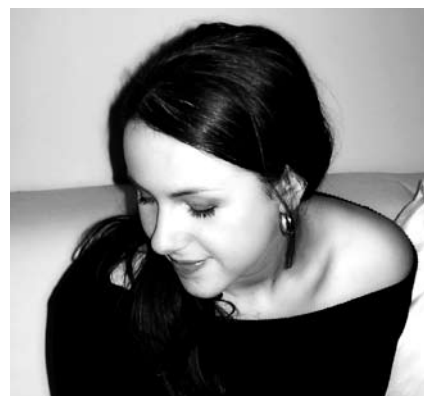
Kristalheldere Ierse en Bretoense folk

FOLK De Vlaamse harpiste **Lakshmi Matthieu** (°1981) is bedreven in verschillende genres. Groepen als Clannad en Altan brachten haar op het spoor van de Keltische muziek. Om de 'jigs' te doorgronden, reisde ze naar de folktrefpunten in Ierland en Engeland. Haar interesse ging ook uit naar de harppartijen in een symfonisch orkest en in kamermuziekensembles. Ze trok naar het Brussels conservatorium en volgde vervolmakingcursussen in Nederland. In de muziekacademie van Waregem vertelt ze

over de geschiedenis van de harp, die al duizenden jaren voor Christus in Egypte opgang maakte. **Robert Groslot** betrok haar bij de Promsconcerten van Il Novecento. Ondanks haar gediversifieerde repertoire gaat haar hart toch uit naar Ierse en Bretoense folk.

LD

Zondag 18 maart, 11.00
Meise, De Muze van Meise,
info 02-268 61 74

Mevrouw Appelfeld en de menselijke eenzaamheid

TOONEEL **Benno Barnard** had de Joodse auteur **Aaron Appelfeld** voor ogen toen hij in opdracht van theater Malpertuis het tragiko-

misch theaterstuk *Mevrouw Appelfeld*, over de menselijke eenzaamheid schreef. **Chris Lomme** belichaamt de beleden mevrouw Appelfeld, die haar eigen lijden vergelijkt met dat van heel Europa. Haar boekenwijsheid maakt geen indruk op de postbode Eva (vertolkt door **Antje De Boeck**), die de metaforen van haar gesprekspartner, die ook diepzinnig filosofeert over het ouder worden, niet eens begrijpt. De jonge vrouw hanteert een banaal en op sommige momenten zelfs kitscherig soaptaaltje. Ze is niet op haar mondje gevallen en praat vrijuit over alles wat haar te binnen schiet. Ondanks hun onvermogen om behoor-

lijk met elkaar te communiceren ontdekken ze uiteindelijk toch raakpunten, waar ze stil van worden. De broeierige dialogen tussen Antje De Boeck en Chris Lomme verwijzen naar het onbegrip tussen de verschillende volkeren en culturen. Kunnen zij respect voor elkaar opbrengen of drijven ze steeds verder uiteen?

LD

Vrijdag 23 maart, 20.30
Vilvoorde, cc Het Bolwerk,
info 02-255 46 90
Donderdag 29 maart, 20.00
Overijse, gc de Bosuil,
info 02-657 31 79

Een gitaar die drijft op het gemoed

INDIASE MUZIEK De Bengaalse snarenvirtuoos **Debashish Bhattacharya**, die in zijn geboortestad Calcutta een grote aanhang heeft, stamt uit een muzikale familie. Zijn moeder leerde hem al in zijn kleutertijd de Indiase nationale hymne spelen op de Hawaïaanse 'steel' gitaar, die hij van zijn vader had gekregen. Later bouwde hij zijn eerste instrument om zodat hij er ook klassieke Indiase raga's uit kon toveren. Op zijn *Trinity of Guitars* tour, die in het kader van Chicorei de Vlaamse rand aandoet, demonstreert hij hoe gemoedsopwellingen verklankt kunnen worden. Daarbij houdt hij, net als de ervaren sitarspeler en de geofende tabla trommelaar,

rekening met het seizoen en het moment van de dag. Een concert vindt hij pas geslaagd als hij de stormen die in de ziel woeden, volledig kan laten uitwaaien. Zijn doorleefde muziek is ook een eerbetoon aan Brahma, Vishnu en Shiva, de drie belangrijkste goden van het hindoeëpantheon. Door vliegensvlug zijn handgrepen te veranderen en over de vele snaren te schuiven, roept hij al improviserend een etherische sfeer op, die past bij een sacraal zondagmiddagconcert.

LD

Zondag 11 maart, 11.00
Asse, Oud Gasthuis, info 02-466 78 21

Finale Kunst op Komst 2006

KUNST In 2005 startte de provincie Vlaams-Brabant i.s.m. Radio 2 met *Kunst op Komst*, een wedstrijd waarbij alle Vlaams-Brabantse gemeenten hun kandidatuur kunnen stellen om op een openbare locatie een uniek kunstwerk te plaatsen. De gemeente met het beste dossier krijgt dat kunstwerk permanent in bruikleen. Radio 2 Vlaams-Brabant volgt het hele proces, tot en met de plaatsing van het monument. Met dit initiatief wil de provincie hedendaagse beeldende kunst dichterbij het publiek brengen en Vlaams-Brabant verrijken met prachtige kunstwerken.

De keuze van de locatie gebeurt in drie stappen. Vorig jaar deden vijf gemeenten een voorstel voor een plek voor het kunstwerk *Beeldengroep* van kunstenaar **Peter Rogiers** uit Oud-Heverlee. Na een bezoek aan de locaties in november II., selecteerde een vakjury Bierbeek, Opwijk en Vilvoorde voor de finale. 'De jury was aangenaam verrast door de kwantiteit en de kwaliteit van de voorstellen. Het was niet gemakkelijk de ideale plaats te bepalen, omdat elke voorgestelde locatie vanuit het voorgestelde perspectief wel iets te bieden heeft. Misschien niet allemaal voor het kunstwerk van Peter Rogiers, maar zeker voor toekomstige edities van *Kunst op Komst*', vertelt **Jean-Pol Olbrechts**, gedeputeerde en voorzitter van de jury.

In de tweede ronde krijgen de drie finalisten de kans om hun locatie met ijzersterke argumenten te verdedigen in een rechtstreekse uitzending van Middagpost op Radio 2. Voor hun presentatie kunnen de vertegenwoordigers van de gemeenten een beroep doen op een coach van Radio 2. De uitzendingen vinden plaats op 5, 6 en 7 maart tussen 12 en 13 uur in het Amerikaans theater in Laken. Een radiojury zal de motivering van de locatiekeuze beoordelen op creativiteit, presentatie en muzikale omlijsting.

Na de compilatie-uitzending die wordt uitgezonden op 8 maart, kan het grote publiek zijn stem uitbrengen via sms. De winnaar wordt op 9 maart bekendgemaakt tijdens een rechtstreekse radio-uitzending. De winnende gemeente mag in het voorjaar van 2007 een groot inhuldigingsfeest organiseren voor het kunstwerk. In 2005 waren Asse, Ternat en Landen de finalisten. De *Ingeboxte Venus van Milo* ging toen uiteindelijk naar Landen.

info www.vlaamsbrabant.be.

Sneeuwpoppenfestival

FESTIVAL In de bitter koude winter van 1511 prijkten in de stad Brussel vijftig sneeuwsculpturen, die net als onze huidige zandsculpturen aan de kust massa's volk lokten. Het ging om authentieke kunstwerken die door verschillende wijkgemeenschappen, geestelijke broedersschappen en ambachtelijke gilden werden vervaardigd. Die vertegenwoordigers van de hoofdzakelijk stedelijke middenstand en stadselite lieten, aldus professor **Jef Janssens** van de K.U.Brussel, geen kans onbenut om op het publieke forum aanwezig te zijn en ze probeerden elkaar de loef af te steken. Als literaire verenigingen speelden de rederijkerskamers daarbij een toonaangevende rol en dus zeker ook de stadsdichters. Zo schreef **Jan Smeken**, de toenmalige stadsdichter van de rederijkerskamer 't *Mariacranske*, een gelegenheidsgedicht over het sneeuwpoppenspektakel. De erfgoedcel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie van Brussel neemt nu de 500ste verjaardag van de rederijkerskamer 't *Mariacranske* te baat om begin maart een vernieuwend sneeuwpoppenfestival te organiseren. Het wordt een combinatie van literatuur, theater en beeldende kunst.

Universele thema's

De initiatiefnemers van het festival laten negen beeldengroepen maken. Autochtone en allochtone kunstenaars worden geprikkeld om in het kunstwerk hun visie uit te drukken over universele thema's die ook al in 1511 aan bod kwamen, zo onder meer de angst voor het vreemde, de cultus van lichamelijke schoonheid, de vrees voor vrouwelijke dominantie en de angst voor oorlogsdreiging. De beeldengroepen worden opgesteld langs een wandelparcours dat loopt via bekende locaties als de kvs, de Sint-Katelijnekerk, de Sint-Gorikshallen, de binnenkoer van het Brussels Stadhuis en het binnenplein achter de Rijke Klaren. De oude tekst van stadsdichter Smeken wordt hertaald en verklaard. **David Van Reybrouck** gaat samen met 10 andere Brusselse dichters aan de slag om die oude tekst een eigen interpretatie te geven. Rond het beeldenparcours zijn er geanimeerde wandelingen uitgestippeld. De rederijkerskamer 't *Mariacranske* zal met haar acteurs theaterstukken brengen bij de beelden. Rond dit project zijn ook verschillende randactiviteiten gepland, zoals lezingen, historische wandelingen en een concert.

Gerard Hautekeur

van 2 tot 18 maart

Sneeuwpoppenfestival

Op verschillende locaties in Brussel
Info 02-208 02 32 (erfgoedcel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie) of 02-468 20 61 ('t Mariacranske)

Passieconcert met Scandinavisch tintje

KLASSIEKE MUZIEK De **Fin Timo Nuranne** is dit voorjaar gastdirigent bij het Vlaams Radio Koor. In eigen land doceert hij koormuziek aan de Sibelius Academie. Ook zong hij verschillende malen de altpartij in Bachs *Johannespassion*. Het passieconcert in de abdijkerk van Grimbergen begint met het negenstemmige *Miserere* van de Italiaanse componist **Gregorio Allegri**, dat al sinds 1638 tijdens de Goede Week in de Sixtijnse kapel in Rome wordt uitgevoerd. De *Quatre Motets pour un temps de pénitence* van **Francis Poulenc** ontstonden na een mystieke ervaring. De religieus opgevoede Franse toondichter drukt zijn er zowel zijn droefenis als zijn zijn vreugde in uit. Nog dramatischer klinkt het achtstemmige motet *Crucifixus* van de Venetiaanse componist **Antonio Lotti**, die aanleunt bij de polyfone stijl van Palestrina. Met de *Missa a cappella* van

Joonas Kokkonen en het Latijnse lied *O vos omnes* van **Joakim Unander** introduceert het koor ook sacrale koormuziek uit de Scandinavische landen.

Ludo Dosogne

Donderdag 29 maart, 20.15

Grimbergen, Abdijkerk,
info 02-263 03 43

Zwarte humor in het hiernamaals

DANS Aftakeling en verval lopen als een rode draad door het oeuvre van **Peeping Tom**. Dit Brusselse danstheatergezelschap, dat geleid wordt door **Gabriela Carrizo** en **Franck Chartier**, scoorde de voorbije jaren meer op de buitenlandse podia dan in eigen land. In *Le Salon* en *Le Jardin* maakten we al kennis met de bizarre personages van een verarmde, aristocratische familie. Ze lijken afkomstig uit een film van David Lynch. Een extravagante oude man die zijn moeder en zijn huishoudster niet kan missen, verliest langzamerhand het contact met de realiteit. Hij kan nauwelijks optornen tegen zijn hardleerse dochter en zijn atletisch gebouwde schoonzoon. Maar hij vindt troost bij een engelachtig wezen. De trilogie wordt nu afgerond met *Le sous sol*. Na hun dood leven de gefrustreerde familieleden voort onder de grond, waar ze dingen doen die je niet van hen zou verwachten. Van de machtsverhouding tussen de verschillende generaties is nauwelijks wat te merken en hun vroegere afspraken gelden niet meer. Maar hoe moeten ze omgaan met de geesten die het hiernamaals al veel langer bevolken? De zwarte humor in deze surrealistische coproductie van de kvs en Charleroi-Danses is ontleend aan de novelle *Bobok* van de Russische schrijver **Dostojevski**.

LD

Woensdag 28 maart, 20.30 (première)

Van 29 tot 31 maart, 20.30

Brussel, kvs Box,
info 02-210 11 12

© Jörg Landsberg

Choreografieën uit het leven gegrepen

DANS Net als **Pina Bausch** en **Reinhild Hoffmann** is **Susanne Linke** één van de boegbeelden van de Duitse expressionistische dans. Nadat ze zich bij **Mary Wigman** en **Kurt Jooss** in de bewegingstechnieken had bekwaamd, kwam ze terecht bij het Folkwang Tanztheater in Essen. Dat haar choreografieën autobiografisch zijn, vindt ze vanzelfsprekend; beleving en uitbeelding vallen samen! In haar legendarische solo *Im Bade wannen*, die drie decennia geleden al door het Kaaithheater werd geprogrammeerd, laat ze bijvoorbeeld zien hoe ze zich vroeger voelde in de mannenmaatschappij. Onderwerping en bevrijding zijn ook de sleutelthema's van de solo *Flut*, die door haar

leerling **Urs Dietrich** wordt uitgevoerd. Op de klaaglijke *Elegie* van Gabriel Fauré worstelt hij met een lang stuk stof.

De Antwerpse choreograaf **Marc Vanrunxt** noemde zijn bijdrage *Deutsche Angst* omdat hij van de gelijknamige cultplaat van de Amerikaanse ritmeboxkunstenaar **Lawrence Weiner** houdt. Deze dansminiatuur op zinderende percussieklanken beleefde zijn première op het Festival van Avignon van vorig jaar.

LD

30 en 31 maart, 20.30

Brussel, Kaaithheater,
info 02-201 59 59

Wrange taferelen in een lusthof

DANS Smeulende erotische verlangens liggen aan de basis van *Chunking*. Needcompany-regisseuse **Grace Ellen Barkey** opent de deuren van het onderbewuste, waardoor haar personages zich in een lusttuin wanen. Ze nemen er even ongegeneerde houdingen aan als op het beroemde schilderij *De tuin der lusten* van Jeroen Bosch. Met hun verstand op nul gaan ze helemaal op in hun fantasietjes. Na een lichtvoetige proloog volgt een reeks wrange taferelen en krijgt de vrijmoedige omgang bitsige trekjes. De bewegende kleurige panelen spelen met het geheugen en vertroebelen de blik van de toeschouwer. Het strijkkwartet van **Giacinto Scelsi** en de klankreeksen van **Maarten Seghers** hebben een bedwelmend effect. Met *Kill Your Idols* begeeft het gezelschap zich

opzettelijk in de gevarezone. Maar wie geen gooi doet (chunking) naar het geluk zal het zeker nooit verwerven.

LD

Woensdag 21 maart, 20.15

Grimbergen, cc Strombeek,
info 02-263 03 43

Zennetoer-winnaar Lapaz blikt eerste EP in

© Christophe Lermyte

MUZIEK De Dilbeekse rockgroep Lapaz haalde op de 3de editie van Zennetoer de oppergaai binnen. Een prestatie die allerm minst een toevalstreffer te noemen is. Lapaz timmert al een tijdje aan de muzikale weg, stond recent nog op Suikerrock en heeft met Mathieu Vanherpe een gedreven en charismatisch frontman in de rangen. Een eerste EP is net ingeblikt. Hoog tijd voor een verhelderend gesprek.

De groepsnaam 'Lapaz' lijkt me een pacifistische keuze.

Mathieu Vanherpe: 'Het woord 'La paz' betekent in het Spaans inderdaad 'de vrede'. Maar onze groepsnaam refereert eigenlijk naar de naam van een Leuvens café. We hadden moeite om een geschikte groepsnaam te vinden. Op een avond liepen we in licht beschonken toestand voorbij het Leuvense café Lapaz en onze zoektocht was eensklaps voorbij. De groep Lapaz was geboren!'

Het is een ongeschreven wet dat een beginnende muziekgroep een tijdje moet zoeken alvorens een vaste bezetting wordt gevonden.

'Dat was bij ons niet anders. Peter Vansant, onze gitarist, en ik kennen mekaar van onze studiejaren in Leuven. We speelden allebei in de coverband die in de studentenclub Economica hoge ogen wierp. Het idee om met een eigen groep te beginnen, is daar gerijpt. Vanaf 2002 kregen we, door optredens en mond-aan-mond reclame, naambekendheid in het Leuvense studentenmilieu. In 2004 hebben we zo talloze keren op het podium gestaan. We wonnen in

die tijd de hoofdprijs van de vub-Erasmushogeschool Rockrace en we kregen een plaatsje op de affiche van Jospop. De samenstelling van de groep onderging doorheen de jaren heel wat veranderingen. Jonathan Badisco, een vriend uit Ternat en een begenadigd bassist, kwam erbij en ook Bart Vermijlen, een uitmuntend keyboardspeler en drummer Seb Vangrunderbeek maken momenteel deel uit van Lapaz. Een samenwerking die vruchten afwerpt!'

Hoe zou jij de muziek van Lapaz omschrijven?

'We combineren invloeden uit de jaren '60, zoals de muziek van The Beatles, met modernere elementen. Qua stijl leunen we misschien nog het dichtst aan bij de melodische rockmu-

ziek. Je kunt als muzikant je invloeden moeilijk verbergen. In het geluid van Lapaz ga je zo zeker en vast de meerstemmigheid van de Beach Boys terugvinden en een snuifje Kinks-muziek. Hier en daar valt er zelfs een vleugje John Frusciante, de bevolgen gitarist van de Red Hot Chili Peppers, op te merken.'

Winst in de Zennetoer-rockrally op 6 januari leverde jullie studiotijd en waardebons voor muziek-materiaal op. Komt er gauw een eerste CD uit?
'Midden februari hebben we in 'Dé studio' in Asse onze eerste EP ('Extra Play', een CD-single met meer dan 2 nummers op) opgenomen. We hebben er 4 dagen aan de opname en 2 dagen aan de mix gewerkt. Aangezien we in 2003 een eerste demo en in 2005 een tweede demo opnamen, konden we kiezen uit een hele rits nummers. Tijd in de 'Motormusic Studio', een van de prijzen die we in de wacht sleepten door de Zennetoer te winnen, is ergens na de zomer voorzien.'

En daarna ... op de hort met Lapaz?

'Lapaz staat heel erg graag op het podium en dicht bij de fans. Verleden jaar stonden we nog op Suikerrock in Tienen. De reacties op onze EP zullen, wat de aanwezigheid van Lapaz op diverse festivals later dit jaar betreft, zeker meespelen. Ik wil dan ook graag een warme oproep lanceren aan alle festivalorganisatoren om het geweldige Lapaz een plaatsje op hun affiche te geven. Wij geloven rotsvast in Lapaz en we zullen er dan ook alles aan doen om het muziekminnend publiek te overtuigen!'

Tim Vanderweyen

www.lapaz.be

Deelnemers gezocht voor nationale comedywedstrijd

Het wordt zo stilaan een cliché: Vlamingen die in Nederland comedyprijsjes wegkapen. Om humoristische Vlamingen de kans te geven zich voor eigen publiek te bewijzen, organiseren GC de oude pastorie Kapelle-Op-Den-Bos, GC de Muze van Meise en DW&D comedyproductions op vrijdag 11 mei om 20.00 uur een nationale wedstrijd voor beginnende stand-up comedians. Een deskundige jury beoordeelt de kandidaten en stuurt de winnaar naar huis met 1.500 euro en drie betalende optredens in Vlaamse cultuurhuizen in de regio. Geïnteresseerden

vanaf 16 jaar die wonen of verblijven in Vlaanderen, kunnen zich inschrijven tot 15 maart in GC de oude pastorie (Kerkstraat 24, 1880 Kapelle-Op-Den-Bos, tel. 015-71 02 53, e-mail: info@gcoudepastorie.be of reservaties@gcoudepastorie.be).

De wedstrijd is een onderdeel van het humorfestival op 11, 12 en 13 mei in en rond GC de oude pastorie in Kapelle-Op-Den-Bos. Het volledige programma vindt u op www.meise.be onder de Muze van Meise.

THEATER

Maandag 5 maart, 20.00

Theater voor anderstaligen
Beestenbende door Fast Forward
en Ensemble Leporello
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Dinsdag 6 maart, 20.00

Theater voor anderstaligen
Beestenbende door Fast Forward
en Ensemble Leporello
cc de Boesdaalhoeve,
Hoestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

Woensdag 7 maart, 20.30

De Vreemdeling door
Braakland/Zhebuilding
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Donderdag 8 maart, 20.30

Het Goede Lijf door
An Nelissen, Janine Bischops
& Mitta Van der Maat
cc Asse,
Noorderlaan 20, Asse-Zellik
02-466 78 21

**Donderdag 8 maart,
14.00 en 20.30**

Amaai mijne rug!
door Echt Antwarps Teater
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

9 en 10 maart, 20.00

Zondag 11 maart, 14.30 en 19.00
Fiddler on the Roof
door Hand in Hand
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-267 68 61

Zaterdag 10 maart, 20.00

God en klein Pierken door
Echt Antwarps Teater
Zaal nova,
Kerklaan 19, Machelen
02-251 24 88 (De vrienden
van Lourdes Machelen-Diegem)

Ars Musica in de bres voor hedendaagse muziek

MUZIEK Hedendaagse componisten kunnen een ruggensteuntje best gebruiken. Daarom organiseert Ars Musica voortaan niet alleen een festival in de lente, maar ook in het najaar.

De concerten van de editie die in maart wordt gehouden, zijn gegroepeerd rond drie weekends. 'We hebben een trouw publiek', stelt artistiek directeur **Tino Haenen** vast. 'Vooral nieuwsgierige melomanen komen bij ons aan hun trekken, want het aanbod bestaat vooral uit werken die in Vlaanderen of Brussel nooit eerder te horen waren. Voor de wereldpremières – en dat zijn er nogal wat – is er ook veel internationale belangstelling. Helaas konden we slechts een beperkt aantal compositieopdrachten geven en was er in tegenstelling tot vorig jaar geen ruimte voor muziekinstallaties in de stad. Maar door geconcentreerd te programmeren, hopen we onze aanhang toch te vergroten.'

Concerten met een inleidende workshop zijn het meest in trek. 'Voor een beter begrip van hun werk vertellen de componisten over de ontstaansgeschiedenis en de structuur. Bij een eerste luisterbeurt is dat geen overbodige luxe. Zelfs de alom bekende symfonieën van Beethoven kunnen de meeste muziekfreaks beter appreciëren naargelang ze er meer mee vertrouwd zijn. Hedendaagse muziek zonder herkenningmomenten schrikt velen af.'

Puberteit uitvergroot

Het festival opent met een gloednieuwe opera van de Brusselse toondichter **Benoit Mernier** in de Muntchouwburg. Hij verklankt het toneelstuk *Frühlings Erwachen* (Voorjaarsontwaken) van **Frank Wedekind**. In grimmige taferelen worden puberteitsproblemen uitvergroot. Op een gemaskerde man na blijven de volwassen zangers onzichtbaar. De scène wordt alleen bevolkt door jongeren. Het stuk begint in de lente en eindigt in de herfst. Maar er zijn niet alleen de seizoenswissels, ook het

driftleven is aan veranderingen onderhevig. Het genot en de gratie van de lichamen interesseren Wedekind meer dan een moreel standpunt. In de muziek wordt gezinspeeld op de ontluikende seksualiteit bij adolescenten en op de frustraties die het gevolg zijn van de verdringing van de seksualiteit.

Ovidius verklankt

'We zijn ook trots dat we de Zwitserse componist **Beat Furrer** naar hier kunnen halen', zegt Tino Haenen. 'Hij maakte al het mooie weer in Parijs en op het Holland Festival. Het gerenommeerde Klangforum Wien voert van hem in Flagey een concertante opera uit, die is geïnspireerd op de *Metamorfoses* van de Latijnse schrijver **Ovidius**. De luisteraar wordt meegetroond naar een plek waar hij alles op aarde kan horen en zien.'

In het Kaaitheater brengt het **Ictus Ensemble** een opmerkelijk concert, waarin ritme en percussievariaties de hoofdingrediënten zijn. Het geluid van veertien instrumenten wordt door een computer gemanipuleerd.

In een rondetafelgesprek wordt de positie van de hedendaagse toonkunst in de Belgische muziekwereld onderzocht.

LD

van 9 tot en met 24 maart

Ars Musica

Brussel, Flagey, Kaaitheater,
Muntchouwburg, Paleis voor Schone
Kunsten, Théâtre Marni en Tour & Taxis
info 02-219 26 60
www.arsmusica.be

© Serge Anton

Benoit Mernier

14 en 15 maart, 20.00

Het Goede Lijf door
An Nelissen, Janine Bischops
& Mitta Van der Maat
cc de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02-657 31 79

Donderdag 15 maart, 20.30

Confidenties aan een ezelsoor
door De Werf
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

16 en 17 maart, 20.00

zondag 18 maart, 15.00

**Nonkel Gaston is dood ...
en dan is er koffie** door Pokus Pats
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Woensdag 21 maart, 20.30

Kleine Tony door De Kempvader
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

22, 23 en 24 maart, 20.30

Zondag 25 maart, 14.30

Het fun...e...rarium
door Willen is Kunnen
cc Papeblok,
P. Vandersandestraat 15, Tervuren
02-767 32 02

Vrijdag 23 maart, 20.30

Mevrouw Appelfeld
door Theater Malpertuis
Zie pag. 13
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

23 en 24 maart, 20.15

Onegin door Het Toneelhuis-Lod
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

23, 24, 30 en 31 maart, 20.00

Het Kerkhofclubje door Klem
cc Felix Sohie,
Gemeenteplein 39, Hoeilaart
02-657 20 62

Maandag 26 maart, 20.00

Theater voor anderstaligen
Beestenbende door Fast Forward
en Ensemble Leporello
cc de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02-657 31 79

Donderdag 29 maart, 20.30

Vet Varken door De Queeste
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Donderdag 29 maart, 20.00

Mevrouw Appelfeld
door Theater Malpertuis
Zie pag. 13
cc de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02-657 31 79

Zaterdag 31 maart, 20.30

Winterkant door SKaGeN
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

JEUGD- EN FAMILIEVOORSTELLINGEN

Zaterdag 10 maart, 20.00

Orfee door Froe Froe
(vanaf 10 jaar)
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Zondag 11 maart, 15.00

De straat door Het Gevolg
(vanaf 8 jaar)
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Woensdag 14 maart, 14.00

Bas door Theater Spoor 6
(4-10 jaar)
cc de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02-380 77 51

Zondag 18 maart, 15.00

Beestenbende door
Ensemble Leporello (vanaf 6 jaar)
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Zaterdag 24 maart, 19.00

Het lelijke jonge eendje
door Virga Lipman (vanaf 4 jaar)
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Zondag 25 maart, vanaf 13.30

Pepernoot (3-12 jaar)
Kindermuziekfestival
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zondag 25 maart, 15.00

Het lelijke jonge eendje door
Virga Lipman (vanaf 4 jaar)
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Zondag 1 april, vanaf 13.30

Pepernoot (vanaf 3 jaar)
Kindermuziekfestival
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

HUMOR

9 en 10 maart, 20.30

Helden door De Nieuwe Snaar
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Vrijdag 9 maart, 20.30

Terminaal door Gino Sancti
cc Felix Sohie,
Gemeenteplein 39, Hoeilaart
02-657 05 04 (dienst cultuur)

Vrijdag 16 maart, 20.30

Wereldberoemd in Vlaanderen!
door Bert Kruismans
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zaterdag 17 maart, 20.00

Wereldberoemd in Vlaanderen!
door Bert Kruismans
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Donderdag 22 maart, 20.15

De prins op het witte paard
door Begijn Le Bleu
Lenny naakt door Lenny
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Donderdag 22 maart, 20.30

Wereldberoemd in Vlaanderen!
door Bert Kruismans
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Donderdag 22 maart, 20.30

War door Wouter Deprez
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Donderdag 22 maart, 20.00

Spaak door Kommil Foo
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Vrijdag 23 maart, 20.30

Single man door Piv Huvluy
De prins op het witte paard
door Begijn Le Bleu
cc de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

Vrijdag 30 maart, 23.00

Comedy on tour
Jeugdhuis Mamoet,
Wolvertemsesteenweg 2,
Grimbergen

LITERAIR

Donderdag 15 maart, 20.30

Annelies Verbeke
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

DANS

Woensdag 21 maart, 20.15

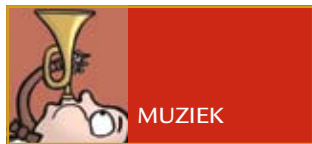
Chunking door Grace Ellen Barkey
& Needcompany
Zie pag. 15
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 28 maart, 20.30
Iyoni door Thesele Company /
Tom Roos (Soweto/Gent)
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

SENIOREN

Dinsdag 6 maart, 14.30
Amaai mijne rug door
Echt Antwaarps theater
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Zaterdag 24 maart, 14.00
Operette door De Bietjes
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Woensdag 7 maart, 20.30
Olla Vogala Kwintet & Guests
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Donderdag 8 maart, 20.00
SweetHARD door Barbara Dex
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Vrijdag 9 maart, 20.00
2 x Solo door Gert Bettens
en Jan De Campenaere
Eigen Thuis,
Schildpadstraat 30, Grimbergen
02-269 60 06

Zaterdag 10 maart, 20.30
Noche Latina
In den Bloeyenden Wijngaerd,
Markt 14, Asse
0477-57 93 93 (Plan België)

Zaterdag 10 maart, 21.00
Diabuse en The Nursery Rhyme
JK Vuilbak,
Solleveld 11, Dilbeek
02-582 54 42

Zaterdag 10 maart, 20.15
Ballathum Trio (Ierse folk)
The Puller,
Rijkenhoekstraat 17, Grimbergen
02-263 03 43 (cc Strombeek)

Zaterdag 10 maart, 19.30
Hakuna Matata door
kinderkoor Redoris
De Merselborre,
Schaliestraat 2, Vlezenbeek
02-569 75 22

Zondag 11 maart, 11.00
Trinity of guitars door
Debashish Bhattacharya
Zie pag. 13
Oud gasthuis,
Gemeenteplein 26, Asse
02-466 78 21

Zondag 11 maart, 11.00
Aperitiefconcert door
Forever Band & Udo Michiels
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Vrijdag 16 maart, 20.30
Axl Peleman
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Zaterdag 17 maart, 21.00
Cubic-elektro madness
Fenikshof,
Abdijstraat, Grimbergen
02-263 03 43

Dinsdag 20 maart, 14.00
Moederziel alleen door
Willem Vermandere
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Vrijdag 23 maart, 20.30
Van Brussel naar de wereld
door Johan Verminnen
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Vrijdag 23 maart, 20.00
Intiem door Jan Leyers
cc de Kam, Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppem
02-731 43 31

Zaterdag 24 maart, 20.30
Aranis
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Donderdag 29 maart, 20.30
Café Weemoed door
Raymond Van Het Groenewoud
cc Asse,
Noorderlaan 20, Asse-Zellik
02-466 78 21

Donderdag 29 maart, 20.00
In 't klein door Jan Leyers
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Vrijdag 30 maart, 20.30
In 't klein door Jan Leyers
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Vrijdag 30 maart, 20.30
Cry Like A Man III door Jean
Blaute, Paul Michiels & Roland
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Vrijdag 30 maart, 20.30
Tempel der Liefde door Thé Lau
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Zaterdag 31 maart, 20.15
Music, Food & Love
door Guo Yue (China)
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

JAZZ

Donderdag 29 maart, 20.30
**Jacques Piroton, Kurt Van Herck
en Mimi Verderame Trio**
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Zaterdag 31 maart, 20.30
Jef Neve trio
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Zondag 1 april, 15.00
Duisternis door Oberon Consort
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

KLASSIEK

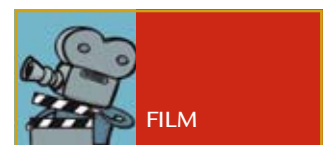
Vrijdag 9 maart, 20.15
De klarinet na 1950 door
Benjamin Dieltjens
lezing – concert
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Donderdag 15 maart, 20.15
Mozart versus Beethoven
door Paul De Clerck,
Benjamin Dieltjens,
François Deppe en Kimiko Nishi
Abdijkerk Grimbergen,
Kerkplein 1, Grimbergen
02-263 03 43 (CC Strombeek)

Vrijdag 16 maart, 20.30
**Op verkenning in de
klankenwereld** door
Het Collectief en Matrix
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Zondag 18 maart, 11.00
Lakshmi Matthieu
Zie pag. 13
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Donderdag 29 maart, 20.15
Passieconcert door
Vlaams Radio Koor
Zie pag. 14
Abdijkerk Grimbergen,
Kerkplein 1, Grimbergen
02-263 03 43 (CC Strombeek)

Woensdag 7 maart, 20.30
The Holiday
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Donderdag 8 maart, 20.00
Requiem
cc de Kam,
Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppem
02-731 43 31

Zondag 11 maart, 20.00
Perfume: the story of a murderer
 cc de Meent,
 Gemeenveldstraat 34, Beersel
 02-359 16 00

Dinsdag 13 maart, 20.30
Bobby
 cc Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02-263 03 43

Woensdag 14 maart, 20.30
The Prestige
 cc Den Blank,
 Begijnhofplein 11, Overijse
 02-687 59 59

Zaterdag 17 maart, 20.00
Kortfilm-avond
 Cultuurhoeve Mariadal,
 Kouterweg 2, Zaventem
 02-759 57 99 (Albin Baeyens)

Zondag 18 maart, 20.00
Koning van de wereld
 cc de Meent,
 Gemeenveldstraat 34, Beersel
 02-359 16 00

Vrijdag 23 maart, 20.00
Perfume: the story of a murderer
 cc de Zandloper,
 Kaasmarkt 75, Wemmel
 02-460 73 24

Zondag 25 maart, 20.00
The prestige
 cc de Meent,
 Gemeenveldstraat 34, Beersel
 02-359 16 00

Maandag 26 maart, 20.30
The Magic Flute
 cc Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02-263 03 43

Dinsdag 27 maart, 14.00
Koning van de wereld
 cc de Meent,
 Gemeenveldstraat 34, Beersel
 02-359 16 00

Dinsdag 27 maart, 20.30
Salvador
 cc Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02-263 03 43

Woensdag 28 maart, 20.30
The Departed
 cc Den Blank,
 Begijnhofplein 11, Overijse
 02-687 59 59

Donderdag 29 maart, 20.30
The Departed
 cc Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02-263 03 43

Zondag 1 april, 20.00
Je vais bien ne t' en fait pas
 cc de Meent,
 Gemeenveldstraat 34, Beersel
 02-359 16 00

Woensdag 4 april, 15.00
Lotte van uitvindorsdorp
 cc de Meent,
 Gemeenveldstraat 34, Beersel
 02-359 16 00

Van 1 tot 31 maart, doorlopend
Stefanie Ackermans (Aquarel)
 Cafeteria cc de Kam,
 Beekstraat 172,
 Wezembeek-Oppem
 02-731 43 31

Donderdag 8 maart, 20.30
 (vernissage)
Van 10 tot 25 maart, 14.00-18.00
 (tentoonstelling)
Madammen bekenen kleur
 't Moment van Meise,
 Brusselsesteenweg 40, Meise
 0476-87 70 03

Vrijdag 9 maart, 20.00
 (vernissage)
10 en 11 maart, 14.00-18.00
Patchworktentoonstelling
 door Quilatelier
 cc de Moelie,
 Sint-Sebastiaanstraat 14,
 Linkebeek
 02-380 77 51

Donderdag 29 maart, 18.00-22.00
Nocturne druivenmuseum
 Met gratis gidsbeurten en
 wijndegustatie
 Druivenmuseum,
 Waverssteenweg 2, Overijse
 02-785 33 75

VOORDRACHTEN

Vrijdag 9 maart, 20.00
Tuinvoordracht
 gcc Kasteel Coloma,
 J. Depauwstraat 25,
 Sint-Pieters-Leeuw

Dinsdag 13 maart, 14.00
De nieuwe rol van Rusland
 door journalist Jan Balliau
 cc Westrand,
 Kamerijklaan, Dilbeek
 02-466 20 30

Woensdag 14 maart, 20.00
**Het Kadaster, een minder
 gekende bron voor genealogen**
 cc Westrand,
 Kamerijklaan, Dilbeek
 02 466 44 05

Woensdag 14 maart, 20.00
Tsjechië en Praag
 Cultuurhoeve Mariadal,
 Kouterweg 2, Zaventem
 02-720 23 92 (VTB-VAB)

Donderdag 15 maart, 20.00
**Debat over de toekomst
 van de rand**
 Met Herman Van Rompuy,
 Bart De Wever, Luc Van Biesen,
 Hans Bonte, Geert Lambert en
 Luc Deconinck.
 Moderator: Siegfried Bracke
 cc de Boesdaalhoeve,
 Hoevestraat 67,
 Sint-Genesius-Rode
 02-381 14 51

Dinsdag 20 maart, 20.00
**Gespreksavond met Lieve
 Blancquaert**
 cc de Bosuil,
 Witherendreef 1, Jezus-Eik
 02-657 31 79

Woensdag 21 maart, 20.00
**De nieuwe genetica, een weldaad
 of bedreiging voor de mens?**
 Parochiecentrum Sint-Maarten,
 Veldeke 1, Zaventem
 02-720 23 92 (VTB-VAB)

Dinsdag 27 maart, 20.00
De Romeinen in Asse
 Emmaüs,
 Kerkstraat 5, 1730 Asse
 02-452 79 77
 (Roger Van den Cruyce)

Dinsdag 27 maart, 14.00
Toxiciteit in de voeding
 cc Westrand,
 Kamerijklaan, Dilbeek
 02-466 20 30

Dinsdag 27 maart, 20.00
Striptease in de Middeleeuwen
 Saviozaal,
 Stationsstraat 275, Dilbeek
 02-569 10 44 (Guido Andries)

Dinsdag 27 maart, 20.00
**800 jaar 'Hoeilaart',
 een leuke geschiedenis**
 Felix Sohiecentrum,
 Gemeenteplein, Hoeilaart
 02-657 07 68 (Mia Soret)

Dinsdag 27 maart, 20.00
**Geus of Spaans? Filips II en
 de Opstand in de Nederlanden**
Lodewijk en Karel Boisot.
 Twee watergeuzen uit Huizingen
 in dienst van Willem de Zwijger
 Provinciedomein Huizingen,
 Torleylaan 100, Huizingen
 0476-46 53 03 (Jan De Cock)

Dinsdag 27 maart, 20.00
**Geschiedenis van
 de Brusselse restaurants**
 't Moment,
 Brusselsesteenweg 40, Meise
 0477-66 60 00
 (Roger Moerenhout)

Dinsdag 27 maart, 19.30
Van lijnzaadpap tot Sint-Cornelius
 Solleveld, Solleveld 11,
 Sint-Martens-Bodegem
 02-569 63 11
 (Christiane Mostinckx)

Dinsdag 27 maart, 20.00
**Sint-Stevens-Woluwe,
 witloofstreek**
 Ons Huis,
 Burgmeester Servranckxplein,
 Sint-Stevens-Woluwe
 02-305 05 58 (Irène Scherpereel)

Dinsdag 27 maart, 19.00
Geschiedenis van een burcht
Kasteel Ter Ham,
De Maillelaan 2, Steenokkerzeel
02-759 31 96 (Clémence Maes)

Dinsdag 27 maart, 19.30
De prins van Oranje met
Anna Paulowna en hun
Tervuurse paviljoen
Koloniënpaleis,
Tervurenlaan, Tervuren
02-767 55 89
(Ferdinand Thenaerts)

Dinsdag 27 maart, 20.00
Wemmel toen ... deel 2
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 34 52 (Bob Decuyper)

CURSUSSEN

6 en 13 maart, 19.30-22.15
Sprekens voor groepen
cc de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-454 54 01 (Arch'educ)

7, 14, 21 en 28 maart, 14.00-16.00
Excel voor beginners
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

**7, 14, 21 en 28 maart en
4, 18 en 25 april, 20.00**
**Gebaar cursusreeks
over dovencultuur en
Vlaamse gebarentaal
voor horenden en doven**
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

**13, 20 en 27 maart en
17 en 24 april, 19.30-20.30**
Basiscursus standard dansen
(Engelse en Weense wals,
Tango en Quick Step)
cc de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02-657 31 79

**13, 20 en 27 maart en
17 en 24 april, 20.40-21.40**
Basiscursus Latin dansen
(cha cha, disco swing,
salsa en merengue)
cc de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02-657 31 79

Maandag 12 maart, 20.30-22.30
**Praten met kinderen,
hoe doe je dat?**
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

15 en 22 maart, 14.00-17.00
Foutloos schrijven
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-454 54 01 (Arch'educ)

23 en 30 maart, 14.00-17.00
Balans in leven en werk
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-454 54 01 (Arch'educ)

Maandag 26 maart, 20.30-22.30
Kinderen en internet
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Dinsdag 27 maart, 19.30-22.15
Wisselend leven in 2 gezinnen
cc de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-454 54 01 (Arch'educ)

**Zaterdag 31 maart,
10.00-12.30 of 13.30-16.00**
Breakdance (van 10 tot 18 jaar)
door Jonna vzw
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Donderdag 8 maart, 14.00
Parmentierpad-wandeling
door NGZ
Start aan parking
kruispunt Drève Joséphine
en Av. de la Ramée te
Gaillemarde (La Hulpe).
Volg pijlen 'Fondation Folon'
050-62 01 46
(Fernand Humbeek)

Zondag 11 maart, 14.00
Lentewandeling door
NGZ en Inverde
Start aan parking Ganzepootvijver,
Duboislaan, Hoeilaart
050-62 01 46
(Fernand Humbeek)

Donderdag 15 maart, 14.00
Dworpwandeling door NGZ
Start aan parking
St. Gaugerikuskerk,
Alsebergse Steenweg, Dworp.
050-62 01 46
(Fernand Humbeek)

Zondag 18 maart, 13.45
Lentewandeling in Grimbergen
Start aan parking
gemeentehuis van Wemmel
02-461 35 32
(Natuurpunt Wemmel)

Donderdag 22 maart, 14.00
Koude Dellewandeling door NGZ
Start aan parking station
van Groenendaal, Hoeilaart.
050-62 01 46
(Fernand Humbeek)

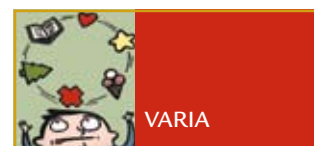
Zondag 25 maart, 14.00
**Natuur langs de
Wolfspuitwandeling**
Start aan cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 63 28
(Natuurpunt Dilbeek)

Zondag 25 maart, 14.00
Verrassingswandeling
door NGZ en Inverde
Start aan parking Ganzepootvijver,
Duboislaan, Hoeilaart.
050-62 01 46
(Fernand Humbeek)

Zondag 25 maart, 14.00
Wandelen in de beemden te Meise
Start aan sportschuur,
Driesstraat, Wolvertem
02-270 01 76 (Natuurpunt)

Donderdag 29 maart, 14.00
Welriekendewandeling door NGZ
Start aan cc de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
050-62 01 46
(Fernand Humbeek)

Zaterdag 10 maart, 9.30-13.00
**Tweedehandsbeurs voor baby-,
kinder- en tienerkledij, babyuitzet,
speelgoed en fietsen**
Duitse School,
Lange Eikstraat 71,
Wezembeek-Oppem
02-731 04 56 (Ina Koehler)

Dinsdag 13 maart, 18.00-19.45
Bloedinzameling
Gemeenteschool,
Winkel 56, Wemmel
0473-87 70 11

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 april 2007 tot 4 mei 2007 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 1 maart a.s. U kunt uw gegevens faxen naar 02-767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be. U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres: Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse, met de vermelding RandUit Agenda. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand. Het cursusaanbod wordt mee geselecteerd door Arch'educ, het vroegere Vormingplus Halle-Vilvoorde. Info: www.archeduc.be.

Cohousing

Terug naar de warme leefgemeenschap van vroeger

Net over de taalgrens, op 6 km van Halle aan de rand van het Waalse dorpje Clabecq (Klabbeek), ligt de magnifieke oude hoeve *La Grande Cense*. Als alles volgens plan verloopt, zullen daar in de zomer van 2009 twintig gezinnen/alleenstaanden gaan wonen in het eerste Belgische cohousingproject. Volgens initiatiefnemer Luk Jonckheere uit Beersel is cohousing de ideale formule voor mensen die op zoek zijn naar meer samenhang, warmte en gezelligheid in hun woonomgeving.

TEKST Marleen Teugels | FOTO Patrick De Spiegelaere

Cohousing is een nieuwe manier van wonen en leven en vertoont absoluut geen gelijkenis met het leven in commune, een manier van samenleven waarmee nogal wat jongeren experimenteerden in de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw en waarbij ieders privacy beperkt was – of zelfs niet eens – tot de eigen slaapkamer. Eigen aan cohousing is, dat er naast privé woningen, een uitgebreid aanbod is aan gemeenschappelijke voorzieningen. Een cohousing gemeenschap bestaat

uit meerdere families (en alleenstaanden) die elk hun eigen huis of appartement bewonen, maar daarnaast gemeenschappelijke delen gebruiken en beheren. Deze gemeenschappelijke delen bevatten gewoonlijk een tuin, een grote leefruimte met eetzaal en keuken, wasfaciliteiten, hobby- en ontspanningsruimte en een plek voor de kinderen.

Kenmerkend voor cohousing is ook dat gestreefd wordt naar diversiteit in de bewonersgroep, zowel naar leeftijd als beroep. In de pilootgroep van toekomstige bewoners van *La Grande Cense* tref je dan ook gezinnen

aan met jonge kinderen, naast alleenstaanden en een ouder echtpaar. De een verdient zijn brood als leraar of als zelfstandige, de ander is opvoedster, havenarbeider of gepensioneerd.

Het concept van cohousing is ontstaan in Denemarken. Vandaar waaide het over naar de Verenigde Staten, waar momenteel ongeveer tweehonderd initiatieven op stapel staan. Als de verbouwing van *La Grande Cense* in Clabecq rond is, biedt de hoeve woongelegenheden aan 20 gezinnen en/of alleenstaanden.

Solidariteit groeit spontaan

'Als je 's avonds moe thuiskomt van je werk, kun je in de eetzaal lekker je benen onder tafel schuiven, want er werd voor je gekookt', zegt initiatiefnemer Luk Jonckheere. 'Je kinderen zijn intussen in de kinderspeelzaal aan het spelen, want één van de bewoners haalde hen voordien van school af. Solidariteit wordt niet opgelegd. Die dingen groeien spontaan, zoals het ook vaak bij burens gebeurt. De enige verplichting die de bewoners van *La Grande Cense* opgelegd krijgen, is dat ze eens om de twee à drie weken samen met een paar andere mensen een maaltijd moeten bereiden. Samen eten is overigens niet

verplicht, het wordt je aangeboden. Maar het versterkt de samenhang van de groep als mensen geregeld samen eten. Uit buitenlandse ervaringen met cohousing weten we dat de solidariteit spontaan groeit in de groep. In 2000 hebben we een bezoek gebracht aan vier projecten in Denemarken. In een daarvan, *The Trudslund Community* die 35 woningen telt, hadden enkele bewoners een beurtrol opgesteld om de thuiszorg te organiseren van terminaal zieke mensen zodat die niet hoefden te verhuizen.

Project moet rijpen

De grote verhuis naar de compleet omgebouwde hoeve is pas voor medio 2009 gepland, want voor hun cohousing project gaan initiatiefnemers Luk Jonckheere en Marie en Frans Renders niet over één nacht

Kiezen voor gezond wonen

Het eerste Belgische cohousing project heeft alvast de wind in de zeilen en dat is niet zo vanzelfsprekend, want een geschikte locatie vinden, is in ons land niet gemakkelijk en ook het gebrek aan aangepaste regelgeving speelt de 'cohousers' parten. 'In 2004 hebben we deze schitterende locatie ontdekt', aldus Jonckheere. 'De zeven leden van de pilootgroep hebben de hoeve vervolgens gekocht. We hebben intussen ook een eco-bio architect gevonden die het project kan dragen en vertrouwd is met de filosofie die erachter zit. We hechten veel belang aan respect voor de natuur en gezond wonen en daarom moet ons toekomstig verblijf aan een aantal ecologische en biologische maatstaven voldoen. We denken hierbij onder meer aan compacte bebouwing met biologische materialen, een

vijf jaar geleden een artikel over cohousing lezen, waren we meteen voor het concept gewonnen. We hebben ons huis in Hulst verkocht om deze hoeve te helpen aankopen. Tot de verhuis naar Clabecq wonen we in Halle. We zijn nogal sociaal ingesteld en helpen vooral met praktische klussen.'

Ook Lieve Jonckheere uit Grimbergen popelt om naar Clabecq te verhuizen. 'Een paar jaar geleden ben ik enthousiast in dit project gestapt nadat ik mijn man had verloren', vertelt ze. 'Alléén zijn is niet alles. Ik verlang naar een warme omgeving, zoals vroeger in een dorp waar iedereen elkaar kende. Van de mensen in de groep krijg ik veel vriendschap. Ik ben nu tachtig en de tijd gaat snel. Ik vind het jammer dat het allemaal zo lang duurt.'

Een aantal gezinnen zit momenteel nog in de 'stageperiode'. 'Ik wil de groep beter leren kennen en vice versa', zegt Celine Lie-taert (35), gescheiden moeder met twee kleine kinderen. Ze werkt als psychologe in het bijzonder onderwijs. 'Ik wil weten of deze levensstijl me ligt en neem nu al enkele maanden deel aan de vergaderingen van de groep. De combinatie van privé-leven én een netwerk waar je al dan niet aan participeert, vind ik aantrekkelijk. Ik heb de indruk dat de deelnemers enorm veel belang hechten aan hun eigen levenskwaliteit, samen met andere mensen van verschillende generaties. Dat spreekt me heel erg aan. Tegelijk houdt het een uitdaging in voor de moeilijker momenten die zich ongetwijfeld ook wel eens voordoen.'

Wat als het niet klikt met één van de bewoners? Is zo'n nauwe vorm van samenleven niet om problemen vragen? 'De mensen die in het project stappen, zijn zeer gemotiveerd', reageert Luk Jonckheere. 'Doordat je met een groot aantal mensen samenleeft, krijg je ook een soort verdunningseffect dat maakt dat je niet het koste wat het kost met iedereen moet overeenkomen. In kleine leefgemeenschappen van vier, vijf gezinnen is het risico op wrijvingen veel groter dan wanneer twintig, dertig gezinnen nauw contact met elkaar hebben. Als mensen je minder liggen, beperk je gewoon je omgang met hen. Door het grote aantal participanten is het voor de groep ook gemakkelijker om gemeenschappelijke taken op zich te nemen. Kinderen vinden dan weer vlotter aansluiting bij leeftijdsgenootjes. Het is overigens een enorm voordeel als kinderen emotionele banden kunnen opbouwen met andere volwassenen dan hun ouders.' □

Info

Voor meer informatie kunt u terecht op www.lagrandecense.be of bij Luk Jonckheere 02-380 24 62, l.jonckheere@scarlet.be

'Ik verlang naar een warme omgeving zoals vroeger in een dorp waar iedereen elkaar kende'

ijs. 'In 1999 hebben we ons bij de studiegroep *Samenwonen* aangesloten die anderhalf jaar heeft gefunctioneerd', zegt Luk Jonckheere. 'De mensen waar we toen mee samen zaten, zijn niet de mensen waar we nu mee in zee gaan. Toen was ons project nog niet genoeg gerijpt. Je moet uiteindelijk het concept kiezen dat het beste bij je past. Op dit moment telt de pilootgroep 7 gezinnen of alleenstaanden. Het zijn allemaal mensen die op zoek zijn naar samenhang, verbondenheid, contact, gezelligheid, zoals die vroeger bestond in een dorpsgemeenschap.'

Cohousing is niet alleen veel krijgen, het is ook veel geven. Luk Jonckheere: 'We doen zoveel mogelijk dingen zelf. De leden van de pilootgroep zijn actief in de werkgroep architectuur, ze zijn bezig met het oplossen van juridische problemen, financiën of promotie. Dat helpt ons besparen, maar daardoor neemt de concrete realisatie natuurlijk veel meer tijd in beslag dan wanneer je alles in handen zou geven van een projectontwikkelaar.'

zeer goede isolatie en een verantwoord energie- en waterbeleid. Naar Belgische normen zijn de geplande woningen relatief klein (tussen 60 en 150 m²), maar de gemeenschappelijke delen zijn dan weer erg ruim. Wie hier komt wonen, betaalt afhankelijk van de grootte van de woongelegenheid tussen 150.000 en 300.000 euro, wat overeenstemt met de huidige marktprijzen.'

Inmiddels is het voorontwerp van het project klaar. De initiatiefnemers vragen nu een stedenbouwkundig attest aan. Deze maand gaan ze uit onverdeeldheid en kunnen de deelnemers hun kavel aankopen. Elke deelnemer wordt dan volwaardig eigenaar van zijn woonst, plus van een deel van de gemeenschappelijke ruimten en voorzieningen.

Wat als het niet klikt?

Myriam Bachot en Serge Van Gansen zijn alvast in de boot gestapt. 'We zijn een gezin met vier kinderen', vertelt Myriam. 'Twee ervan zijn al het huis uit. We woonden heel afgelegen in het Nederlandse Hulst. Toen we

Retour à la chaleureuse communauté de vie d'antan

Si tout se déroule conformément au plan, vingt familles/personnes isolées de professions diverses et aux centres d'intérêt variés iront vivre en été 2007 dans l'ancienne ferme 'La Grande Cense' à Clabecq dans le premier projet de cohabitation (cohousing). La cohabitation est une forme de vie en communauté incluant, outre des habitations privées, d'importantes parties communes, comme un jardin, une grande salle à manger et une cuisine, un espace réservé aux hobbies et à la détente et un endroit pour les enfants. Le projet est conçu et géré par les habitants qui accordent une grande importance à une vie écologique responsable. Selon l'auteur de l'initiative, Luc Jonckheere de Beersel, ce concept est la formule idéale pour des personnes à la recherche de fraternité, de chaleur et de convivialité dans leur habitat.

Mijn zoon wordt randbewoner. En hij komt niet alleen, want zijn Liesbeth en hij hebben daar in Laken niet stilgezeten, zodat straks Vlaams-Brabant vijf Vlamingen verkrijgt en Brussel er evenveel verliest. Ik verklap u niet waar de vijf uit mijn kroost in de Vlaamse rand neerstrijken. Zij hebben recht op hun privacy, en sommigen onder u zullen ze wellicht later wel kunnen plaatsnemen. Het is een mooi gezinnetje, en zij gaan daar ergens achter de Plantentuin van Meise schuil.

TEKST Guido Fonteyn | FOTO Patrick De Spiegelaere

Achter de Plantentuin

Wij – mijn vrouw en ik – zijn het nieuwe huis ‘en stoemelings’ gaan bekijken en hebben hen ons gedacht gezegd. ‘t Is goed, jongens en meisjes.’ Ouders zijn immers zo. Eens het huis uit gelden andere regels en kunnen ouders niet veel meer dan beamen, al wordt aan die ouderlijke zegen wel belang gehecht. Bij de beoordeling van de nieuwe woonst gebruiken we tegenover hen zonder schaamte, maar a contrario, de argumenten die we enkele jaren eerder aanvoerden toen ze aangaven in hun wat benepen huis in Brussel te willen blijven. Het ‘gezellig’ van toen wordt nu radicaal ‘veel te klein’, het voordeel van de nabijheid van centrum en werkplaatsen wordt zonder pardon aan de kant gezet voor de ‘goede lucht’ van den buiten, het weinig werk in de kleine stadstuin weegt niet meer op tegen de gezonde lichamelijke ontspanning die enkele aren gazon en struiken straks zullen bieden.

‘En pa werkt toch graag in de tuin.’ Pa knikt dan, en denkt aan zijn haagschaar, en aan de lente, en zo ziet hij die wat kale tuin op den buiten wel zitten. Er moet beslist wat bijgeplant worden, liefst snelgroeiers, voor als ze straks toch terug naar Brussel willen. Je weet nooit.

Van huren of kopen moeten we gelukkig geen problemen meer maken, want dit wordt huren, hoewel we nu al jaren geen bord met ‘te koop’ op konden voorbijrijden of -wandelen zonder de gedachte ‘zou dit niets voor hen zijn’, en dan maar informeren en schrikken van de prijzen. Daar zijn we dus ook van af. Zelfs over de files doen we niet moeilijk. Iedereen staat erin, en hij werkt op onregelmatige uren, dat valt dan wel mee, hij kan tegen de stroom in. Maar zij en de kleintjes moeten stipt op tijd op het bureau zijn of

voor de schoolpoort staan – want voorlopig worden die functies verder uitgeoefend in Laken, en later zien ze wel. Dit betekent dat daar een tweede auto zit aan te komen, maar dit is niet het moment om een boom op te zetten over de opwarming van de aarde, waar ze trouwens en fel tégen zijn en bereid om maatregelen te treffen, maar kom maar met zo een gezin zonder tweede auto op tijd in Laken, en terug tot ergens achter de Plantentuin. Ik vrees voor fileleed en meer opwarming, maar zwijg.

Mijn zoon ondergaat met zijn gezin de wetten van de markt. De noord- en westkant van Brussel-binnen-de-muren was lang relatief goedkoop voor wat het onroerend goed betreft, vooral dan de eengezinswoningen. Op een paar jaar tijd zijn de aankoop- en huurprijzen in deze zone meer dan verdubbeld, en voor wie het op tien jaar tijd bekijkt wordt het nu vier of vijf keer meer betalen. In Oost- en Zuid-Brussel was het altijd al duur, en sinds de Eurocraten en de expats daar neerstreken – en in steeds grotere getallen blijven komen, als een gevolg van de uitbreiding van Europa naar het oosten, wat meer volk in Brussel betekent – is de aankoop van een huis of appartement voor een doorsnee Belgisch-Brussels-Vlaams budget quasi-onmogelijk geworden, of je moest de lotto winnen of enig kind zijn van bemiddelde ouders, wat voor mijn kroost niet geldt. Geleidelijk aan wordt ook de situatie in Noord- en West-Brussel van moeilijk tot onhoudbaar. Dat heeft te maken met de aangekondigde vestiging van een vierde Europese school in Laken, maar ook en vooral – zo vertelde mij de zaakvoerder van een immobiliënkantoor, en hij kan het weten – omdat een aantal kleinere vastgoedbureaus Zuid- en Oost-Brussel hebben verlaten om het kanaal over te trekken naar het noorden

en het westen, waar nog speling zit – zat – op de prijzen. Men mag daarbij gewag maken van vrij agressieve verkoopsmethodes om het aanbod duurder te maken. Dat zeg niet ik, dat zei de zaakvoerder van het immobiliënkantoor, eentje dat al lang in het noorden en westen werkt, en die de concurrentie uit het Rijke Zuiden niet graag zag komen. Het kanaal is overigens de enige binnengrens in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Europa heeft deze grens overgestoken, vermoedelijk op een definitieve wijze. De kanaalzone zelf wordt ook duurder, naar het voorbeeld van de Dansaertwijk, waar (nieuwe) Vlamingen zich op tijd hebben gevestigd.

Nu leerde niemand minder dan de grote professor in de Economie, in zijn vrije tijd nog geregeld eerste minister ook, Gaston Eyskens ons indertijd (toen de huizen nog goedkoop waren) dat de wetten van vraag en aanbod altijd gelden en dat als de vraag daalt ook de prijzen moeten dalen. Voorlopig is daar allemaal weinig van te zien, al lees ik in de pers geregeld dat niet alleen onze planeet in zijn geheel, maar ook de woningmarkt in Brussel oververhit is, en dat afkoeling moet volgen.

Waarom vertel ik dit nu allemaal? Omdat een beslissing om ergens al dan niet te gaan wonen zelden of nooit wordt ingegeven door principiële overwegingen, maar door de wetten van vraag en aanbod – en dit spel van geven en nemen wordt over de grenzen van gewesten heen gespeeld. De druk op de Vlaamse rand zal de komende jaren toenemen, maar als bij de nieuwelingen in de rand ook Vlamingen zitten, heet ze dan hartelijk welkom, en daarmee ben ik weer bij mijn zoon, zijn Liesbeth en zijn kinderen. □

Van huizen & tuinen

Kabinetskaart, J. de Ferraris,
1770-1778 • 1:11520 herleid naar 1:25000

Satellietbeelden van de rand

Elders in dit nummer verschijnt de tweede aflevering van de reeks over *Rand in Zicht*, het boek met een aantal luchtfoto's van de rand. Misschien interesseert het u ook om uw eigen huis of tuin, of uw eigen straat en wijk eens vanuit de lucht te bekijken. Dat kan tegenwoordig, onder meer via de website van het Agentschap Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV) www.agiv.be.

TEKST Paul Geerts | FOTO Koninklijke Bibliotheek van België

Op die website vindt u een aantal zogenaamde geoloketten waar u niet alleen de wegenkaarten van heel Vlaanderen kan raadplegen en straten kan opzoeken. U vindt er ook tal van kaarten met zeer gedetailleerde informatie over de ruimtelijke planning (o.a. algemene en bijzondere plannen van aanleg, gewestplannen, ruimtelijke uitvoeringsplannen), het milieu (biologische waarderingskaarten, bodemkaarten, waterkwaliteit, kwetsbaarheidskaarten, boskartering en speelzones in bossen, overstromingsgebieden, de vogelatlas, waardevolle natuurgebieden uit onder meer de VEN- en IVON-gebieden, enz.) en het cultureel erfgoed (landschapsatlas, beschermde sites, archeologische sites, ...). U kunt er zelfs nagaan of de Vlaamse overheid op uw grond een recht van voorkoop betreffende natuur, ruilverkavelingen en Vlaamse Wooncode heeft.

Bijzonder interessant zijn de middenschalige orthofoto's en de IKONOS-satellietbeelden afkomstig van de gelijknamige Amerikaanse satelliet. De IKONOS-satelliet observeert in natuurlijke kleuren, maar ook in infrarood, een 'kleur' die niet zichtbaar is voor het menselijke oog, maar die wel uitstekend geschikt is om vegetatie te bestuderen.

De middenschalige orthofoto's zijn zo gedetailleerd dat u zonder problemen uw eigen huis en tuin kan opzoeken.

De eerste fotobedekking voor de provincie Vlaams-Brabant (inclusief het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) werd uitgevoerd in 2002. Normaal moest er in 2006 een tweede reeks gebiedsdekkende foto's worden gemaakt voor Vlaams-Brabant, maar omwille van de weersomstandigheden en de aanwezigheid van de luchthaven van Zaventem, kon dat niet gebeuren. Die luchtopnamen zullen nu tijdens het voorjaar 2007 worden gemaakt.

U kunt de meeste kaarten en beelden ook per provincie en zelfs per gemeente en per straat raadplegen. De kaarten en satellietfoto's zullen binnenkort ook kunnen worden geraadpleegd op de website van de provincie Vlaams-Brabant. Een aantal gemeentebesturen uit de rand bieden nu reeds op hun gemeentelijke website die service aan.

België in kaart

Tot en met 15 april loopt in het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis de tentoonstelling *België in Kaart*. De voorbije drie eeuwen veranderden de land-

schappen in België ingrijpend: bewoning veroverde steeds meer areaal, wegen werden aangelegd, rivieren gekanaliseerd, het grondgebruik wijzigde. Aan de hand van oude kaarten (Ferraris, Vander Maelen, Dépôt de la Guerre, Institut Cartographique Militaire, Nationaal Geografisch Instituut) en luchtfoto's kunt u volgen hoe een aantal rurale, stedelijke, industriële en toeristische landschappen in België in de loop der eeuwen veranderd zijn. Bij de tentoonstelling hoort ook een boek 'België in kaart' (Uitgeverij Lannoo/Racine).

Workshop Detectie Stedelijk Groen aan de hand van satellietbeelden

Op dinsdag 20 maart organiseert het Agentschap voor Natuur en Bos in samenwerking met het Agentschap Geografische Informatie Vlaanderen een workshop over een digitale dataset *Stedelijk Groen in Vlaanderen* die moet toelaten om het stedelijk groen snel te detecteren aan de hand van hoge resolutie satellietbeelden (Ikonos-beelden). □

Info

■ Tentoonstelling *België in Kaart*

Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis,
Jubelpark 3, 1000 Brussel,
02-737 78 33
www.klm-mra.be

■ Workshop *Stedelijk Groen in Vlaanderen*

Consciencegebouw,
K. Albert II laan 15, 1000 Brussel,
eva.troch@lme.vlaanderen.be
02-553 75 87

Tjiftjaf voorbode van de lente

De rand behoort tot de dichtst bebouwde gebieden van Vlaanderen, wat niet wegneemt dat hier nog aardig wat dier- en plantensoorten voorkomen. In deze elfdelige natuureeks laten we per aflevering enkele soorten de revue passeren, waarbij de soortkeuze is afgestemd op het seizoen. Er wordt ook vermeld waar de besproken dieren en planten mits een dosis geluk nog te zien zijn, want de natuur is immers geen etalage.

TEKST Herman Dierickx | FOTO'S Vildaphoto

Gewoontegetrouw is de tjiftjaf één van de eerste vogelsoorten die terugkeert uit de plaatsen waar hij overwintert. Dit onopvallend grijsbruine vogeltje reageerde echter heel snel op de klimaatverandering, en wel in verschillende etappes. Een honderdtal jaar geleden vloog hij op het einde van de zomer nog tot in Afrika om aan onze barre winters te ontsnappen. Vanaf de jaren zeventig en tachtig waren er steeds meer die de Middellandse Zee niet meer overstaken omdat de levensomstandigheden in Zuid-Frankrijk en -Spanje comfortabel genoeg waren om daar te overwinteren. Nu blijken zelfs meer en meer tjiftjaffen niet meer naar Zuid-Europa te vliegen. Waarom zouden ze ook? Dankzij onze warmere winters vinden ze hier voldoende voedsel om te overleven en kunnen ze energie besparen door de grote trek niet meer te ondernemen.

Omdat dit vogeltje al vroeg in het land is, want de overgrote meerderheid van de tjiftjaffen blijft voorlopig natuurlijk nog wel trekken, kun je het nu goed observeren. Je vindt de tjiftjaf zowat overal waar wat bomen bijeen staan. Echte bossen, parken, tuinen, houtkanten, ... horen tot zijn geliefkoosde biotopen. Gelukkig hebben we er hiervan nog heel wat in de rand, dus op een gewone wandeling kom je hem zeker tegen. De hele maand maart tot een stuk in april kun je zijn eentonige zang horen, een metaalachtige tweelettergreppige klank, waarin fantasierijke waarnemers de naam 'tjiftjaf' horen. Aan zijn erg fijne bekje kun je zien dat dit vogeltje een rasechte insecteneter is.

Zijn neef, de fitis, lijkt erop als twee druppels water. Alleen als je ze allebei in de hand hebt, bijvoorbeeld om de vogeltjes te ringen, kun je goed het verschil zien. Gewoon op het zicht is het onderscheid erg moeilijk te

maken. Gelukkig zijn er twee middeltjes om ze makkelijker uit elkaar te houden. De fitis is een stuk kieskeuriger in de keuze van de plaatsen waar hij zich vestigt en heeft een uitgesproken voorkeur voor jong, opschietend loofhout zoals jonge boompjes en struikgewas. Maar het grootste verschil tussen de tjiftjaf en de fitis is hun manier van zingen. Het gezang van de fitis is vrij melodieus; het begint heel krachtig, maar vermindert dan in volume alsof het beestje aan astma lijdt en in ademnood geraakt. Dit is zo kenmerkend dat verwarring met andere soorten zo goed als uitgesloten is.

Parende kikkers

Als het weer zacht en vochtig genoeg is, verlaten de bruine kikkers hun winterkwartieren om naar de voortplantingswateren te trekken. Tijdens de koude periode houden deze dieren zich op onder het strooisel in bossen, liefst niet te ver verwijderd van de kweekplaatsen. Daar verblijven ze tussen oktober-november tot nu, waarna ze er op uittrekken om te paren als de weersomstandigheden optimaal zijn; temperaturen boven tien graden en vochtige lucht is wat ze nodig hebben. Als het de ene nacht ideale trekomstandigheden zijn maar het de nacht nadien begint te vriezen, valt de trek stil. In principe zal hij pas opnieuw beginnen als de temperatuur en vochtigheid stijgen, zelfs al is dat pas enkele weken later.

In sommige gemeenten ligt tussen de winter- en lentekwartieren een (drukke) straat waardoor veel trekkende kikkers overreden worden. Via tijdelijke overzetplaatsen wordt geprobeerd om het aantal verkeersslachtoffers te beperken. Dat deze aanpak werkt, bewijzen de resultaten van overzetacties die elk jaar opnieuw worden georganiseerd door jeugd- of natuurverenigingen. Via een begeleidend raster worden de trekkende dieren naar een emmer of een bak gestuurd waar ze invallen en niet meer uit kunnen. Enkele keren per dag brengen vrijwilligers de kikkers dan veilig de straat over om ze opnieuw los te laten in de buurt van de kweekvijver of poel. Alles samen duurt het ongeveer een maand om zoveel mogelijk dieren een veilige oversteek te bezorgen.

In tegenstelling tot de groene kikker, die pas in mei wakker wordt, houden bruine kikkers geen kwaakconcerten die je van op grote afstand kunt horen.

Hun voedsel bestaat vooral uit ongewervelden zoals slakken, wormen en insecten

De tjiftjaf

© Yves Adams

© Rollin Verlinde

Vos aan een kippenhok

(larven). De kikkers zelf zijn een geliefde prooi van vooral de blauwe reiger, maar ook roofdieren als bunzing of marter, en roofvogels lusten hem wel. In Vlaanderen zijn al onze amfibieën (en reptielen) beschermd en ze moeten dus ongemoeid worden gelaten.

Oog in oog met Reintje

In deze periode van het jaar is de kans groot dat je hier of daar een vos ziet opduiken. Omdat er nu nog geen hoge gewassen op de akkers staan en er geen bladeren aan de bomen zitten, kun je ver zien in het landschap op de boerenbuiten. In de vroege uurtjes heb je het meeste kans om hem te zien, al blijft een dosis geluk noodzakelijk voor een echt tête-à-tête.

De laatste decennia is de vos uitgezwermd over ongeveer heel Vlaanderen, tevoren was het een relatief zeldzaam dier ten noorden van de Samber- en Maasvalleien. Er zijn verschillende redenen voor deze relatief snelle uitbreiding, die inmiddels overigens duidelijk aan het afnemen is.

Ten eerste vormden Samber en Maas gedurende lange tijd een natuurlijke barrière waar de dieren uiteindelijk zijn overgeraakt. Ten tweede is in Wallonië, waar de soort sinds mensenheugenis aanwezig is, een jarenlang beleid van bejaging om het risico op honds-dolheid in te dijken, vervangen door het leggen van gevaccineerd lokaas om de dieren immuun te maken voor deze voor de mens gevaarlijke ziekte. Vandaag is België officieel

vrij van honds-dolheid maar heeft de vossen-lintworm wel zijn intrede gedaan. Zelfs dode dieren niet aanraken, is de beste remedie om geen besmetting op te lopen. Ten derde heeft de opkomst van de maïsteelt de verspreiding van de vos (en de ree) in de hand gewerkt doordat de dieren zich hierdoor nagenoeg ongezien konden verplaatsen doorheen het landschap. Zo kon de vos zelfs doordringen tot in de boomloze delen van West-Vlaanderen.

Overtrokken hetze

De vos heeft een enorm aanpassingsvermogen waardoor hij in elke leefomgeving kan gedijen. Er zijn er zelfs die in delen van Brussel leven van afval en die zich geregeld overdag laten zien. De meeste vossen leven uiteraard op het platteland en daar vertoeven ze graag in kleinschalige landschappen waar ze gemakkelijk voedsel vinden zoals vogels, vruchten, ongewervelden, en ratten, heel veel ratten. Zijn reputatie van kippendief speelt hem echter parten, evenals de concurrentie die hij de jagende mens aandoet. Hij eet inderdaad jonge vogels zoals fazanten en patrijzen en dat zien jagers uiteraard niet zo graag gebeuren.

Toch is de hetze tegen Reintje op de meeste plaatsen wat overtrokken, want we mogen niet vergeten dat de vos aan de top staat van de voedselpyramide en dus een regulerende functie heeft om het aantal prooidieren binnen de perken te houden. De soort doet

trouwens zelf aan familieplanning, die bijna uitsluitend gebeurt in functie van het voedselaanbod in het leefgebied. Als er weinig voedsel voorhanden is, krijgt moeder vos weinig jongen, bij een groot voedselaanbod zijn er veel nakomelingen. In de dichtbevolkte rand is de vossenconcentratie sowieso nergens dramatisch hoog. Het gebeurt al eens dat deze schrandere dieren een oog laten vallen op onze kippen en hun eieren. Hiertegen bestaat maar één doeltreffende remedie: het kippenhok goed afsluiten. Een omheining van een tweetal meter hoog, of gaas spannen over de ren houdt zowat elke vos buiten. Als je de omheining dan nog minstens een halve meter ingraaft onder de grond ben je zo goed als zeker dat de kippen helemaal veilig zijn. In Wallonië, waar ze al eeuwen met de vos leven, begrijpen ze niet goed waarom wij het daarmee in Vlaanderen zo moeilijk hebben.

Het is inderdaad veel beter met deze dieren te leren leven dan ze mordicus te willen bestrijden, want wie gaat uiteindelijk bepalen hoeveel er in een bepaalde regio mogen leven? En nu ze er eenmaal zijn, is iedereen het er over eens dat het onmogelijk is ze allemaal te verwijderen. Door hun zelfregulerend vermogen zorgen ze er trouwens zelf voor dat hun aantal 'onder controle' blijft. Wie dat kan aanvaarden, blijft alvast gespaard van heel wat slapeloze nachten.

De drie vermelde diersoorten kun je in elke randgemeente tegenkomen. □

Sallamangee staat voor een eerlijke keuken

Sallamangee in Vilvoorde heeft nog maar enkele maanden geleden zijn deuren geopend. Tom Van Mulder en Natalie Janssens zijn zowel in het restaurant als in het dagelijks leven partners. Hij staat in de keuken, zij in de zaal.

TEKST Veronique Verlinden | FOTO'S Filip Claessens

Sallamangee is niet onze eerste stap in de horeca, vertelt Natalie. 'Vijf jaar lang hielden we in Humbeek Eldorado open, een combinatie van een eetcafé en feestzaal. Maar toen kregen we kinderen en moesten we noodgedwongen stoppen met de zaak. *Sallamangee* is maar drie avonden per week open. Dat is veel makkelijker te combineren.' Natalie en Tom zorgden ook zelf voor het interieur van het restaurant. 'Vroeger was hier een café. Het leek ons de perfecte plaats voor een restaurant: in het hartje van Vilvoorde, maar toch een beetje afgelegen. Op vier maanden tijd hebben we alles zelf verbouwd.' Het is fijn tafelen in *Sallamangee*: modern en gezellig. Bovendien kun je er 's avonds luisteren naar een perfecte muziekmix, en dat is lang niet overal zo.

Belgische kaart

Sallamangee trekt voornamelijk de Belgische kaart. 'We kiezen voor typische gerechten die de mensen niet zo snel thuis maken en dat blijkt te werken. Zo is vooral de 'Ossentong in Madeirasaus' (€ 14) een grote hit.' Andere toppers zijn 'Balletjes in Tomatensaus' (€ 9) en 'Stoemp met Spek en/of Worst' (€ 10,50). 'Maar je vindt bij ons ook de typische slaatjes en pasta's. We willen een zo breed mogelijk publiek aantrekken. Tijdens de middag krijgen we voornamelijk shoppers en het per-

soeneel van lokale bedrijven over de vloer. 's Avonds is het publiek heel gevarieerd: zowel jong als oud komt hier binnen. Dat was net onze opzet.'

Natuurlijk paard

Een menukaart is er niet. Alles staat op twee borden geschreven. 'Het aantal gerechten is beperkt, omdat we met verse producten werken. Naast een aantal vaste waarden die we per

'We kiezen voor typische Belgische gerechten die de mensen niet zo snel thuis maken'

seizoen aanpassen, hebben we ook enkele suggesties die we wat sneller veranderen. We willen in de eerste plaats een eerlijke keuken aanbieden en dat wordt geapprecieerd.' Eén van de suggesties zijn de huisbereide garnaalkroketten, die we als voorgerecht nemen: niet te zwaar en met veel garnaaltjes. Zo hebben we ze graag. Aan de overkant maakt mijn tafelgenoot vervolgens een moedige keuze. Hij kiest voor 'Schep' (€ 9,50) oftewel paardenstoverij op basis van Maredsous. 'In Vilvoorde kun je geen restaurant openen zonder paard op het menu te zetten', verduidelijkt Natalie. 'De Vil-

voordenaars hebben als bijnaam Pjeirefretters en zowel het stoofvlees als de paardensteak (€ 15) worden veel gevraagd.' Geen wonder, want paardenvlees is gezond. Het is mager vlees, rijk aan ijzer en het bevat bovendien amper chemische of hormonale producten. Toch is paardenvlees voor veel mensen een stap te ver. Maar mijn tafelgenoot laat zich niet door zijn emoties leiden en tast toe. Een lekkere keuze al is het vlees wat taaier dan verwacht. We bedenken dat een oude knol met een rijk gevuld leven op z'n bord is beland en voelen ons al iets minder schuldig. De frietjes die je bij dit gerecht krijgt, zijn vers gesneden.

Ik kies voor een ouderwetse Belgische wintertopper: Hutsepot (€ 14). Voor mij verschijnt een dampende bouillon met wintergroenten en vlees. Tussen de spruitjes, raap, aardappelen en stukjes wortel drijft zowaar ook een stuk mergpijp. De portie is genereus en het gerecht smaakt uitstekend. Afsluiten doen we met een Tiramisu (€ 5). Dat is het enige minpunt. De mascarpone overtuigt ons niet en het is zoeken naar de in koffie gedrenkte koekjes. Misschien hadden we hier ook beter voor een Belgische topper gekozen? Volgende keer proberen we zeker de choco-mousse. □

Info

Sallamangee,
Riddersstraat 31, 1800 Vilvoorde,
02-253 19 10
Open: van maandag tot vrijdag van
11.45 tot 14.30 u., donderdag en vrijdag
ook van 17.30 tot 23.00 u., zaterdag van
17.30 tot 23.00 u.
www.sallamangee.be

69-jarige Grimbergenaar zoekt reisgenoten

Met de **mountainbike** door het Himalaya-gebergte

In september trekt de 69-jarige Grimbergenaar Roger De Groen voor de vierde keer met de mountainbike door het Himalaya-gebergte. De tocht van meer dan 1000 kilometer belooft opnieuw een onvergetelijk avontuur te worden. En voor wie er flink wat geld voor over heeft, is er goed nieuws: Roger is nog op zoek naar reisgenoten die met hem willen meefietsen.

TEKST Tina Deneyer | FOTO Filip Claessens

In 1978 ging ik voor de eerste keer naar Nepal op vakantie. Ik heb mezelf toen gezworen er nooit meer heen te gaan. Het eten was barslecht, het was berekend, ik had problemen met mijn klimuitrusting, kortom, alles viel tegen. En toch stond ik er een jaar later opnieuw. Nepal is net als Tibet een prachtig land met een heel warme bevolking. Ik ben er in de loop der jaren erg aan verknocht geraakt', vertelt Roger De Groen. De 69-jarige Grimbergenaar begeleidt en organiseert al jaren trektochten door het Himalaya-gebergte en zette z'n schouders onder een aantal ontwikkelingsprojecten in

'De tocht met de mountainbike is niet te onderschatten, maar je hoeft er geen superatleet voor te zijn'

de regio. 'Ik vind het belangrijk om niet alleen te genieten van het land dat ik bezoek, maar in de mate van het mogelijke wil ik ook de plaatselijke bevolking helpen. Daarom zamel ik geld in voor projecten die de mensen daar vooruithelpen. De bewoners van de bergdorpen zijn straatarm en kunnen met die centen een school, een waterbron of een ziekenhuis bouwen.'

Half zoveel zuurstof

In september wil Roger De Groen voor de vierde keer een mountainbiketocht maken doorheen het Himalaya-gebergte. 'We trekken van Lhasa in Tibet naar Kathmandu in Nepal. De tocht is zowat 1000 kilometer lang met drie beklimmingen op meer dan 5000 meter hoogte. We rijden zeventien dagen lang met de mountainbike over grindpaden en zitten ongeveer zes uur per dag op de fiets. Die 1000 kilometer lijken misschien niet zo heel veel, maar je moet er wel rekening mee

houden dat op die hoogte maar half zoveel zuurstof in de lucht zit dan we hier gewend zijn. Dat maakt het toch een behoorlijk zware onderneming', aldus Roger De Groen. 'We worden begeleid door een vrachtwagen en een jeep en er gaan ook drie sherpa's met ons mee.'

Roger De Groen heeft de microbe van het trekken flink te pakken. De Grimbergenaar stond al vier keer op de top van de Kilimanjaro. Ook op z'n 69ste is de drang naar avontuur nog groot. 'Met een strandvakantie doe je me echt geen plezier; ik word gek als ik te lang stil moet zitten en niksdoen. Deze mountainbiketocht door het Himalaya-gebergte wordt voor mij ongetwijfeld het hoogtepunt van het jaar. Maar ik moet er natuurlijk wel flink voor trainen. Mijn reisgenoten zijn bij tochten als deze vaak twintig jaar jonger dan ik en als begeleider moet ik

natuurlijk wel meekunnen met de rest, dus vind je me dezer dagen vaak in het fitnesscentrum!'; bekent Roger De Groen.

Wilskracht onontbeerlijk

'Reizen als deze gebeuren bijna altijd in groep en dat is ook nu het geval. Ik ben nog op zoek naar reisgezellen. Ik wil graag een groep van tien mensen bij mekaar krijgen. De tocht die we met de mountainbike maken, is niet te onderschatten, maar je hoeft er geen superatleet voor te zijn. Wat wel heel belangrijk is, is dat je over een stevige dosis wilskracht beschikt. Daar geraak je al heel ver mee', vindt Roger De Groen. 'We maken de reis in september omdat de moessonregens dan ongeveer zijn afgelopen en het tegelijk nog niet te koud is in het Himalaya-gebergte. De reis duurt 23 dagen.' Wie zich geroepen voelt, moet wel rekening houden met een prijskaartje van zowat 4000 euro. 'Dat is natuurlijk niet goedkoop, maar er zijn heel wat logistieke kosten aan de Himalaya-tocht verbonden. De fietsen moeten bijvoorbeeld van hier naar Tibet worden getransporteerd en ook de begeleiding, die onontbeerlijk is, kost flink wat geld. Maar één ding is zeker: het wordt een onvergetelijk avontuur...' □

Info

Wie interesse heeft om Roger De Groen te vergezellen, kan terecht op 02-251 44 77 of op www.green-lotus-trekking.com.

Roger De Groen

Klaverbladesthetiek

Ter gelegenheid van de tiende verjaardag van vzw 'de Rand' maakte luchtfotograaf Karel Tomeï zo'n 1500 luchtfoto's van de rand. Daaruit werd een selectie gemaakt voor het fotoboek *Rand in Zicht*. We kiezen voortaan elke maand een foto uit dat boek en onze medewerker Paul Geerts geeft daar details bij die de camera niet kan vertellen.

TEKST Paul Geerts | FOTO Karel Tomeï

Rand in Zicht bevat een aantal fascinerende of, afhankelijk van het standpunt, verbijsterende foto's van de alomtegenwoordige weginfrastructuur in de rand rond Brussel. Spoorlijnen, het kanaal Rupel-Charleroi en vooral veel auto-wegen. Ook de zogenaamde 'kunstwerken', zoals het viaduct van Vilvoorde en de elegante witte bruggen over het zeekanaal Rupel-Charleroi in Vilvoorde en Grimbergen, leveren fascinerende beelden op.

Heel bijzonder vanuit de lucht zijn het beruchte Leonardkruispunt in Tervuren en het klaverblad van Groot-Bijgaarden. Klaverbladesthetiek wordt dat wel eens genoemd. Dat is de 'schoonheid van autosnelwegen, zoals die zichtbaar wordt op knooppunten waar de E's en de A's, de hoofdkabels

© vzw 'de Rand'

achtergrond als bergketen en de flatgebouwen als pieken, en het Atomium als 'follië', een nutteloos bouwwerk dat alleen de zinnen moet strelen.

Toegegeven, ik beschrijf het nu wel zeer idyllisch. En zo'n beeld heb je natuurlijk alleen vanuit de lucht. Op de grond zie je enkel hoge berm. Die ecologisch worden beheerd, zo leren ons de grote doorkijkborden. Gelukkig zijn die ecologisch geïnspireerde ingrepen nauwelijks zichtbaar en interfereren ze niet echt met de 'leegte' van dit 'landschap'. Want het is precies die leegte, die onbestemdheid, die zorgt voor dit intrigerende beeld. Ik wil zeker niet zover gaan als diegenen die beweren dat 'deze vermeende schoonheid een nieuwe meerwaarde toevoegt en zelfs een uitkomst biedt voor het Vlaamse landschap'. Maar omgekeerd moeten we ook niet de weg opgaan die momenteel in onder meer Nederland wordt bewandeld. Daar bestaat bij stedenbouwkundigen, architecten en andere ontwerpers de laatste tijd grote belangstelling voor deze zogenaamde restruimtes, 'ongeplande' scherven naast en tussen grote infrastructuurwerken. Zo werd drie jaar geleden bijvoorbeeld een ontwerpwedstrijd uitgeschreven voor vijf van die restruimtes die ontstonden door de aanleg van de TGV naar Amsterdam. Tientallen architecten, landschapsarchitecten en kunstenaars dienden projecten in. Uiteraard alle mogelijke parkjes, maar ook drijvende

boomgaarden en hangende volkstuinen, nep hooimijten, galopperende paarden... Eén van de bekroonde projecten voorziet zelfs de bouw van een nepstation waar de bewoners kunnen genieten van de voorbijrazende trein. Een ander bekroond project wil een on-Nederlandse monumentale berg oprichten, een grote blauwe vulkaan die als habitat kan dienen voor berggeiten en klimgeiten uit de dierentuin van Rotterdam...

Ik kan alleen maar instemmen met landschapsarchitect Eric Luiten in zijn inleiding bij het boek *A design for places left over after planning* waarin al die projecten worden voorgesteld: 'Juist in de landschappelijke marges van een superproject als de HSL zou het belang van niet-geplande topografie kunnen worden weergegeven, een laatste stukje toeval, een ultiem lapje verrassing. We bewijzen onszelf, de HSL en de overhoeken de grootste dienst als we er in slagen de restruimte gewoon de restruimte te laten, er geen inrichtingsplan voor te maken.' □

Win een boek!

Stuur ons vóór 10 maart een e-mail (randkrant@derand.be) of kaartje (RandKrant, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik) en maak kans op een exemplaar van het boek *Rand in Zicht*. We geven er opnieuw vijf weg!

VOORDEELBON € 10

Het unieke beeldverhaal van de Vlaamse rand rond Brussel. Ongeveer 400 onbevangen, inspirerende en verrassende luchtfoto's van de 19 Vlaamse randgemeenten door bekend luchtfotograaf Karel Tomeï. Zo zag u uw gemeente nog nooit. Elke gemeente wordt voorgesteld op 8 pagina's en minstens 20 foto's. In samenwerking met vzw 'de Rand' met steun van de Vlaamse Overheid. Formaat: 29 x 21 cm – 192 blz.

**HAAL MET DEZE VOORDEELBON RAND IN ZICHT
VOOR SLECHTS € 10 BIJ STANDAARD BOEKHANDEL**

SPK DE RAND

9 786999 905465

Winkelwaarde € 19,95. Uw voordeel € 9,95. Actie zonder aankoopverplichting. Actie geldig zolang de voorraad strekt, t.e.m. 31/03/2007. Niet cumuleerbaar met andere kortingen en/of promotionele aanbiedingen. Extra voordeelbonnen kan u downloaden via www.knack.be/actie/derand

van het Europese wegennet, sierlijk, want klaverbladvormig, uitwaaiend ineendraaien, vaak met verschillende lagen van bruggen over elkaar, geometrische gazonhellingen en soms zelfs vijvers of monumentale, meestal abstracte kunstwerken, zoals cultuurfilosoof Lieven De Cauter in *Het kleine Vlaamse lexicon van het Vlaamse (architectuur-)landschap* schrijft.

Dat citaat past perfect bij deze foto van het klaverblad in Strombeek-Bever/Grimbergen, waar de A12 vanuit Antwerpen de Ring rond Brussel kruist en zich de stad inboort. Met zijn golvende gazons en berm, de Ring die als een rivier door het landschap stroomt, de schijnbaar toevallig uitgestrooide boomgroepjes en de grote vijver, roept dit klaverblad ongewild de esthetiek van een klassiek Engels landschapspark op. Met de stad op de

Knack

www.knack.be

**Standaard
Boekhandel**

de Rand

www.derand.be

Met steun van de Vlaamse overheid

Dansen voor de toekomst

Choreograaf Dirk De Weghe uit Asse is gebeten door Afrika. 'Ik zou zo mijn koffers kunnen pakken en er gaan wonen', zegt hij. Dirk is sinds vorig najaar betrokken bij het vrijwilligersproject HOPE, dat zich inzet voor de talrijke aidswezen in de provincie Mpumalanga in Zuid-Afrika. Hij leerde er 12 kinderen een choreografie, waarmee ze vorig jaar december door België hebben getoerd. 'Het was een levenservaring om 'u' tegen te zeggen.'

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

Dirk De Weghe had nog nooit van HOPE gehoord tot de oprichtster van het project, Anne-Marie Van Acker, bij hem aanklopte. Ze had eerder al een voetbalclub en de Belgische Bouworde warm kunnen maken voor HOPE. 'Ze legde me uit dat in de streek waar ze werkt één op de drie mensen tussen 15 en 45 jaar besmet is met het hiv-virus. Hele families hebben geen oudere generaties waardoor de kinderen achterblijven zonder inkomen, opleiding of vooruitzichten.' Toen Dirk naar ginder ging, kwam hij in een totaal andere wereld terecht. 'Er zijn toeristen die in Witrivier logeren', legt hij uit, 'maar het Witrivier dat zij leren kennen is helemaal anders dan de townships waarin die weeskinderen leven. De gemeente zelf heeft zo goed als alles wat je in een westers stadje aantreft, tot shopping-centra toe. Enkele kilometers verderop is het andere koek. Daar hebben de mensen niks. Je vindt er amper elektriciteit en water, gezinnen wonen in piepkleine constructies van golfplaten, boomschors en plastic zakken, die je nauwelijks huizen kunt noemen. Ik heb er bedden gezien, gemaakt van bierbakken.' De toekomstverwachtingen zijn hier zo goed als nihil. 'Prostitutie viert hoogtij, want dat is voor veel moeders de enige manier om aan een beetje voedsel voor hun kinderen te geraken.' Kinderen van wie de ouders sterven, zijn er nog erger aan toe en zakken nog dieper weg in de armoede. Als het zo doorgaat, zal de helft van de jongeren die nu 15 zijn, hun 25ste verjaardag niet halen. Het HOPE-project bouwt scholen in de regio, vangt de wezen op en doet aan aidspreventie.

Bis! Bis!

Dirk De Weghe ging aan de slag met meer dan 30 kinderen. Hij selecteerde de 12 beste dansertjes – 6 jongens en 6 meisjes tussen 10 en 16 – voor de tournee in België. 'Met de optredens wilden we de aandacht van potentiële sponsors op het project vestigen. Tegelijk was het voor de kinderen zelf een enorme belevenis.' Ze gingen aan de slag met de traditionele dansen die de kinderen al kenden. Twee weken lang traiden ze elke dag minstens 3 uur. Het heeft liters zweet gekost voor Dirk hen had bijgebracht wat je nodig hebt om een publiek te entertainen. 'Als je ze hun gang liet gaan, dansten ze allemaal op een kluitje.' Toen de choreograaf naar huis terugkeerde, drukte hij de deelnemertjes op het hart dat ze elke dag goed moesten oefenen. 'Tot mijn grote verrassing hebben ze zich allemaal aan hun belofte gehouden. Ze kwamen hier in december aan en na enkele dagen opfrissen, waren ze klaar om op te treden.' Vanaf het derde optreden waren de kinderen hun plankenkoorts compleet kwijt. 'Ze wisten van geen ophouden en stonden te springen om bisnummers te doen.'

Project met een staartje

Voor Dirk De Weghe zit zijn bijdrage aan HOPE er voorlopig op. Maar als het van hem afhangt, krijgt het dansproject zeker nog een staartje. 'Ik ben van plan om geregeld naar de township te trekken en er een echte dansgroep op te richten. Ik zou hun niveau zover willen krijgen, dat ze ginds de kost kunnen verdienen met optredens, bijvoorbeeld voor de toeristen die naar de regio komen. Als je zoiets aan die kinderen vertelt, zetten ze grote

Dirk De Weghe

ogen op. Geld verdienen met iets leuks als dansen? Kan dat? Ik wil ze bewijzen dat het kan en dat ze hun talenten kunnen inzetten voor een betere toekomst.' □

Meer info

| www.hopesouthafrica.be

Dancing for the future

The Asse-based choreographer Dirk De Weghe has committed himself to HOPE, a voluntary scheme involved in building schools, looking after orphans and AIDS prevention in Mpumalanga, South Africa. Dirk has been busy teaching 12 township children to dance in a production they have taken on tour in Belgium. 'The aim of the performances is to persuade potential sponsors to take a closer look at the project. Plus it was a tremendous experience for the children themselves. Their enthusiasm just radiated from the stage.' Dirk is planning to create a dance group with the children so they can earn some money from the performances. 'When you suggest something like that to the children, they look at you wide-eyed. They can't believe you can earn money with something that is such good fun. I am anxious to prove that it is possible and they can use their talent to help build a better future.'